

Smelteros pulcējās ekoziemnieki

● Daugavpils tirgū pieprasīti ir to šķirņu kartupeļi, kas ir apaļi un balti, aplūkojot šķirņu paraugus, Preiļu LKB augkopības konsultantei Zentai Dūdai (pa labi) saka ekoziemiece Silvija Pastare. Foto: M.Rukosujevs

— Ir par maz tikai atteikties no minerālmēsliem, bioloģiskā zemnieka mērķis ir ražot. Un ražot tā, lai gūtu peļņu, tātad, palielinot ražas, — tā aizvakar notikušajā seminārā par biopreparātu lietošanu kartupeļu stādījumos teica ekoziemiece no Saunas pagasta — Silvija Pastare.

Papīri jātur kārtībā

Viens no stimuliem, kāpēc ar bioloģisko lauksaimniecību rajonā nodarbojas apmēram 40 saimniecības, ir kompensācijas maksājumi, ko valsts piešķir bioloģiskās lauksaimniecības atbalstam, un kas, domājams, saglabāsies arī nākamgad. Z/s «Meldri», kur saimnieko Roberts un Silvija Pastari, šogad rit 2. pārejas gads, viņiem ir bioloģiskās lauksaimniecības sertifikāts «Latvijas ekoprodukts». Ārkārtīgi svarīgi ir precīzi sakārtot lauksaimniecības pārvaldē iesniedzamos dokumentus. Jābūt stingri precizētām zemes platībām, jāuzrāda arī tās, ko saimnieki nomā un apstrādā ar bioloģiskām metodēm.

Divi secinājumi

Interese par biopreparātu

lietošanu Silvijai Pastarei radusies pirms vairākiem gadiem. Tagad saimnieki jau apguvuši visu plašo «Bioefekta» piedāvājumu un atzinuši to par neizstājamu. Vairāku gadu gaitā iegūts daudz atziņu, taču vissvarīgākā ir kompleksa biopreparātu lietošanas sistēma. Ja biokompostētājs ir iestrādāts kūtsmēslos, ar šiem līdzekļiem apstrādāta sēkla, tos lieto miglošanai, tad efekts ir ievērojami labāks nekā, pielietojot kaut ko vienu.

Otra lieta, kas jāliek aiz auss, — lai arī cik augstvērtīga sēkla un labs ataudzējums nebūtu, ir jāreķinās, ka pirmos pāris gadus, strādājot ar bioloģiskām metodēm, nebūs cerētās augu attīstības, tie «stresos», negribēs piemēroties. Problēmas bija un būs gan audzējot tradicionāli, gan bez ķīmijas. Neviena preparāta iedarbība nav simtprocentīga, efekts atkarīgs gan no precīzas devas, gan no laika apstākļiem. Lai nodrošinātu pilnu bioloģisku ciklu, kartupeļu sēklu jau rudenī apstrādā ar sauso trihodermīnu, bet miglojumiem uz lauka izmanto šķidro trihodermīnu. Dienā nevar iegādāties Preiļos, nākas braukt uz Rīgu, taču pie izplatītājiem ir ievērojami zemākas cenas, kas gandrīz no-

sedz ceļa izdevumus, stāsta Silvija. Rīgā par lētākām cenām biopreparātus var iegādāties Nometņu ielā 26, taču zemniekiem iepriekš vajadzētu piezvanīt un pieteikt vajadzīgo preparātu pa tālruni 7619157.

Iespējas pārdot jāmeklē pašiem

Bioloģiskajās saimniecībās neizdosies ieraudzīt no nezālēm pilnīgi tīrus laukus, izmeklētos augus, te svarīgākais ir augsne un bioloģiski tīrā raža. Augsnei Silvija pievērš īpašu semināra dalībnieku uzmanību — tā ir irdena un «viegla» tikai pateicoties biopreparātiem.

Kartupeļu stādījumos šogad izmēģinātas vairākas šķirnes — 'Barbara', 'Zile', 'Brasla', 'Agria', 'Asterix', 'Beta'. Pret lakstu puvi lauks vairākkārt miglots ar šķidro trihodermīnu. Ir dzirdēts, ka citi ekoziemnieki šo slimību apkaro ar vājienu, kurš atšķaidīts ar ūdeni attiecībā 1:5. Savukārt kolorādo vaboļu novilkumu (pūstot tās izdala vielu, kas spēj nonāvēt dzīvās vaboles). Ir ievērota augu sēka — pirms kartupeļiem laukā audzis bišu amoliņš, kurš iearts kā zaļmēslojums. Tas lieliski uzlabo augsni, atbrīvo to no vārpatas, līdz ar to arī

no drātstārpiem. Bioloģiskā lauksaimniecība prasa prāvus izdevumus, jo biopreparāti ir samērā dārgi. To izmaksas uz kartupeļu hektāru ir 24 lati, tomēr Silvija atzīst, ka šādi saimniekot pat iznāk nedaudz lētāk nekā, pērkot ķīmiskos preparātus.

Ar realizāciju iet pagrūti. Interese no lieltirgotāju puses ir, taču process nav īsti sakārtots. Mūsu puses ekoziemnieki saražoto produkciju realizē Daugavpilī, lielveikalos un tirgos, taču arī tur noiets nav pārāk liels. Nedēļā var iztirgot ne vairāk kā 4 maisus kartupeļu, 2 — sīpolu, 2 — kāpostu, 4 — burkānu. Preiļi nopietnai realizācijai ir pārāk mazi, jo ekoprodukcijas cenas ir salīdzinoši augstākas. Zemnieki teic, ka tās viņus visumā apmierina, lai gan pēdējo gadu laikā ir slīdējušas uz leju. Piemēram, biešu kilogramam ziemā maksājis 12-14 santimus, burkānu — 16 santimus. Realizācijas iespējas ir jāmeklē pašiem, saka Silvija Pastare. Šobrīd doma par ekoloģiski tīru lauksaimniecības produktu veikala atvēršanu virto Ogres uzņēmēju vidū. Plašākas tirdzniecības iespējas būtu labs stimuls arī Latgales ekoziemniekiem.

G.Kraukle

Neaizmirstiet līdz 25. augustam abonēt «NOVADNIEKU» septembrim un jūs vienmēr būsiet lietas kursā par notiekošo rajonā un valstī, kā arī varēsiet piedalīties balvu izlozē.

ZIŅAS

Nometnes moto «Valodas — Eiropas bagātība»

Rušonas pamatskolā 7. augustā sāks darboties vasaras nometne, kurā 20 skolēniem divu nedēļu laikā būs iespēja interesanti un radoši pavadīt laiku. Nometnei ir sava devīze: «Vārds ir domu spārni. Tāpēc izkopsim valodu, lai augstāk pacēlas domas...» Līdzekļi nometnes organizēšanai iegūti, piedaloties projektu konkursā ar kopēju moto «Valodas — Eiropas bagātība», ko izsludināja Latviešu valodas apguves valsts programmas vadības vienība. Rušonas pamatskolas pedagogu Janīnas Šelegovičas, Inetas Anspokas un Marijas Volkovas sagatavotais projekts tika atzīts par vienu no interesantākajiem un guva finansiālu atbalstu. Nometne paredzēta valodu zināšanu paplašināšanai. Tajā uzturēsies 10 latviešu un 10 krievu tautības bērni.

Bērnu ēdināšana, naktsmītnes, nodarbības un ekskursijas tiks apmaksātas no projektu koņkursā piešķirtajiem līdzekļiem. Ar nometnes dalībniekiem nodarbošies skolotājas Ineta Anspoka, Marija Volkova, Iveta Casno un Silvija Kotāne.

«Mūsmājas» gaida arī bērnus

Preiļu sociālās un psiholoģiskās palīdzības centrā «Mūsmājas» darbojas vasaras nometne ar brīvprātīgu apmeklējumu Preiļu un apkārtnes bērniem. Te tiek organizētas nodarbības keramikā, angļu valodā, gleznošanā. Nodarbības ir bezmaksas. Ar bērniem strādā jaunieši, kam pašlaik ir vasaras brīvlaiks. Piemēram, Rēzeknes amatniecības skolas audzēkne Inese Caica vada keramikas nodarbības, bet Daugavpils Saules skolas audzēkne Sinta Sondore māca gleznot, veidot kompozīcijas un telpiskos darbus, strādāt ar ģipsi. Studente Evija Krišāne divām bērnu grupām māca angļu valodu. Šo grupu bērni centrā «Mūsmājas» ierodas otrdienās un ceturtdienās, bet tie, kas vēlas gleznot — trešdienās. Jaunie keramiķi nodarbojas mālu meistara Jāzepa Caica darbnīcā, un viņu nodarbību diena ir atkarīga no tā, kad tapuši darbiņi, kad tie apdedzināmi un kad jau ir gatavi. Nometni apmeklē vidēji 30 bērni, tā darbosies arī augustā, un bērni joprojām var iesaistīties tās darbā.

Nodarbībām vajadzīgie materiāli sagādāti par centra «Mūsmājas» līdzekļiem. Centram šogad svinama piecu gadu pastāvēšanas jubileja, un darbiņi būs skatāmi tās izstādē.

Protestē pret saņemto vērtējumu centralizētajos eksāmenos

Divi Preiļu 2. vidusskolas šī gada absolventi iesnieguši apelācijas vēstules Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības satura un eksaminācijas centram (ISEC) sakarā ar to, ka viņus neapmierināja saņemtais zināšanu vērtējums vienā no centralizētajiem eksāmeņiem. Pēc iesnieguma izskatīšanas ISEC vienam absolventam vērtējumu paaugstināja no «D» uz «C» līmeni. Kā informēja rajona izglītības pārvaldē, šādi gadījumi rajonā, iespējams, ir vairāki. Tomēr, lai absolvents ar savu apelācijas vēstuli vērstos ISEC, tai nepieciešams pievienot arī viņa skolotāja rakstveidā sagatavotu atbalstu. Pedagogam jāraksturo skolēns un viņa sekmes: Iespējams arī, ka daudzi no vidusskolu absolventiem ar saņemto vērtējumu centralizētajos eksāmenos ir šamierinājušies, kaut arī to uzskata par nepareizu.

Šo gadījumu komentējot, Preiļu 2. vidusskolas direktors Oļegs Hļebņikovs puda viedokli, ka daudzas pareizāk būtu eksāmenu darbus vērtēt uz vietas, skolās. ISEC vērtēšanas komisijai dienā jāpārbauda simtiem darbu, cilvēki nogurst, kļūdās, bet absolventam nepareizs vērtējums var būt izšķirošais, stājoties augstskolā, teica direktors.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Visā valstī zog vadus

«Latvenergo» nespēj cīnīties ar elektrības vadu zagļiem. Sešos mēnešos valstī reģistrēti 498 zādzības gadījumi, kuros nozagtas 78 tonnas vadu 719 kilometru garumā, apzagti 9 transformatora punkti, kā arī 28 līniju balsti. Postījumu atjaunošanai uzņēmums investējis šogad jau vairāk nekā 250 tūkstošus latu.

Rīgas domniekiem būs jāšķiras no prēmijām

Plašu rezonansi šopavasara izraisīja Rīgas domnieku lepnās prēmijas, kuras viņi saņēma tūlīt pēc 11. marta pašvaldību vēlēšanām. Īpašu uzdevumu ministrs valsts reformu lietās Jānis Krūmiņš trešdien Rīgas domei nosūtījis vēstuli, kurā informējis, ka domei būs jāatceļ nelikumīgais Rīgas mēra Gundara Bojāra rīkojums prēmēt domniekus saistībā ar pērnā gada finanšu pārskata sagatavošanu — galu galā prēmijas tika iztērēti ap 17 tūkstoši latu.

VID labi piedzen parādus

Gada pirmajos sešos mēnešos Valsts ieņēmumu dienests labi pastrādājis, no sociālā nodokļa un sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādniekiem piedzīti 45,2 miljoni latu, kas ir par 4,6 miljoniem vairāk nekā attiecīgajā laika posmā pērn. Parāda kopējā summa gan vēl joprojām ir ļoti iespaidīga — 122,5 miljoni latu. Lielākie parādnieki nav samaksājuši, piemēram, 1,19 vai 1,11 miljonus latu.

Ceļā devušies svētceļnieki

Uz Vissvētās Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētkiem Aglonā jau devušies simtiem svētceļnieku no visām Latvijas malām, to skaitā arī daži simti ceļotāju no Rīgas. Latvijas Romas katoļu baznīcas arhibīskaps, kardināls Jānis Pujāts BNS sacīja, ka arī šogad sagaidāmi ne mazāk reliģisko svētku svinētāju kā pagājušajā gadā. Pērn Aglonā uz svētkiem pulcējās aptuveni 400 000 cilvēku, sasniedzot apmeklētāju skaita rekordu. Šis gads būs īpašs, jo tiks svinēti Māras zemes 800 gadi.

Kāpj sertifikātu cenas

Privatizācijas sertifikātu tirgus vērtība palielinājusies gandrīz divas reizes. No 1,2-1,4 latiem pērn nogalē tagad cena uzlēkusi līdz 2,5 latiem. Iespējams, ka šo kāpumu sekmējis Privatizācijas aģentūras padomes lēmums par sertifikātiem pārdot 3 procentus «Latvijas gāzes» akciju. 1. jūlijā neizmantoti bija 14,4 miljoni parasto sertifikātu.

Gandrīz vēl viena privātas lidmašīnas avārija

31. jūlijā lidostā «Rīga» no skrejceļa noskrējusi privāta lidmašīna «G-109», kurā lidojuši divi Vācijas pilsoņi. Negadījums noticis stiprā sērņveja dēļ, kad lidaparāts tūlīt pēc pacelšanās novirzīts sānis, aizķēries aiz navigācijas antenas un nokritis no 1,5 metru augstuma uz sāni. Ekipāža — pilots un pasažieris — tikuši cauri ar vieglu izbilī, bet lidaparātam salauzta šasija.

Vietā minēt, ka pagājušosvētdien notikušajā avārijā smagi cietušais pasažieris, kas kritiskā stāvoklī ar nopietniem apdegumiem bija ievietots slimnīcā, miris.

«Ventspils nafta» — uz «zaļa zara»

«Ventspils naftai» šī gada pirmajos sešos mēnešos izdevies nopelnīt krievi vairāk nekā cerēts. Pelņa sasniegusi 10,4 miljonus latu, kas ir tikpat, cik bija cerēts nopelnīt visa gada garumā. Tik pozitīvi rādītāji tiek skaidroti ar labvēlīgu situāciju pasaules naftas tirgos un to, ka Krievija palielinājusi naftas ieguvu.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (zurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

ZIŅAS

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

1. augustā notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde. Pirms darba kārtībā paredzēto jautājumu izskatīšanas informāciju par padarīto padomes locekļiem sniedza izpilddirektore Aina Pastore un padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns.

Grozīts pamatbudžets

Pieņemts lēmums veikt grozījumus Preiļu rajona padomes 2001. gada pamatbudžetā. Ieņēmumu un izdevumu daļa palielināta attiecīgi par 3000 latiem. Šie līdzekļi nonāks vides aizsardzības sadaļā un ir paredzēti rajona vides veselības rīcības plāna projekta realizācijai. Nolemts veikt grozījumus budžetā par tiem līdzekļiem, ko saņems Aglonas internātgimnāzija, rajona reģionālais datorcentrs un rajona vēlēšanu komisija.

Piešķir līdzekļus

Padomē izskatīja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktores T.Bekešas iesniegumu par līdzekļu piešķiršanu brošūras «Preiļi — 2000. Gadagrāmata» iespiešanai. Prasīto 50 latu vietā atvēlēja 30 latus.

Par veselības aprūpes attīstības plānu

Izvērtējot Latvijas Republikas Labklājības ministrijas iz-

strādāto «Veselības aprūpes pakalpojumu attīstības plānu», rajona padome nolēma pagaidām nekādu lēmumu nepieņemt un jautājuma izskatīšanu atlikt. Padomes locekļi uzskatīja, ka izmaiņas, kas skars rajona laukus tuvākajos 5 līdz 10 gados, ir pietiekami nopietnas, tāpēc padome attīstības plānu nevar konceptuāli atbalstīt, pirms jautājums nav izskatīts katrā pašvaldībā atsevišķi. Par problēmu padomes locekļi vēlreiz diskutēs nākamnedēļ apvienoto komiteju sēdē.

Par nodokļu parāda dzēšanu

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu «Par nodokļiem un nodevām», VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas vēstuli, pieņemts lēmums dzēst bankrotējušā individuālā uzņēmuma «Agate 97» īpašuma nodokļa parādu Preiļu rajona padomei 296,92 latu apmērā, tajā skaitā pamatparāds bija 173,36 latu.

Par izmaiņām izglītības pārvaldes nolikumā

Padomē izskatīja Preiļu rajona izglītības pārvaldes vadītāja Andreja Zagorska iesniegumu un izdarīja izmaiņas izglītības pārvaldes nolikuma 3. punktā, kas turpmāk skanēs sekojoši: «Pārvalde ir patstāvīga, organizējot

«Agri vai vēl rēķins ir jāsamaksā. Tas nu ir viens no tiem pasaules jaukumiem, kas nevienam nepaiet secen.»

E.Hemingvejs

savu darbību, nosakot iekšējās kārtības noteikumus un darbinieku pienākumus, kā arī tai piešķirto līdzekļu izlietošanu». Vēl izmaiņas nolikumā paredz, ka pārvaldes vadītājs, saskaņojot ar rajona padomes priekšsēdētāju, pieņem darbā darbiniekus, kā arī patstāvīgi nosaka darbinieku tiesības, pienākumus un atbildību. Izmaiņas skārušās arī vairākus citus nolikuma punktus.

Par pašvaldības funkciju pārstāvēšanu

Padomes locekļi lēma par piedalīšanos un vietējo pašvaldību funkciju pārstāvēšanu Dienvidlatgales starppašvaldību atkritumu statūtsabiedrības dibināšanā. Izskatot Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekta tālāku darbības nodrošināšanu, kas tiek saistīts ar starppašvaldību statūtsabiedrības dibināšanu un vietējo rajona pašvaldību deleģēto funkciju pārstāvēšanu, Preiļu rajona padome nolēma piedalīties statūtsabiedrības dibināšanā, iegūstot 6,1 procentu statūtkapitāla. Nolemts pilnvarot rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galveno speciālistu Aivaru Pizeli pārstāvēt Preiļu rajona pašvaldību deleģētās funkcijas jaunizveidojamajā statūtsabiedrībā un informēt rajona padomi par turpmākajām projekta aktivitātēm.

PREIĻU NOVADA DOMĒ

30. jūlijā notika Preiļu novada domes kārtējā sēde. No vienpadsmit deputātiem tajā piedalījās desmit.

Par Preiļu novada domes nolikuma apstiprināšanu

Nolemts apstiprināt Preiļu novada domes nolikumu. Domes juristam uzdots izstrādāt Aizkalnes pagasta centra un Preiļu pagasta centra nolikumu projektus, kā arī veikt nepieciešamās darbības sakarā ar izmaiņām Preiļu novada domes nolikumā.

Nolikumā paredzēts, ka Preiļu novada domē darbosies trīs pastāvīgās komitejas — finanšu komiteja, sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja un infrastruktūras un novada attīstības komiteja.

Preiļu novada pašvaldībā pašvaldību funkcijas realizēs:

■ pašvaldības uzņēmumi ar juridiskās personas tiesībām — «Aizkalnes aptieka», «Atvars», «Saimnieks» un «Siltums»;

■ pašvaldības iestādes ar juridiskās personas tiesībām — Preiļu arodvidusskola, Preiļu bērnu mūzikas skola, Preiļu Valsts ģimnāzija, Preiļu 1. pamatskola, Preiļu 2. vidusskola;

■ Preiļu novada domes struktūrvienības — Aizkalnes pagasta centrs, Aizkalnes pagasttiesa, Aizkalnes bibliotēka, Aizkalnes feldšeru un vecmāšu punkts, Aizkalnes pamatskola, Aizkalnes tautas nams, Preiļu pagasta centrs, Liču bibliotēka, Liču kultūras nams, Preiļu pagasttiesa, Preiļu novada būvvalde, Preiļu novada bāriņtiesa, Preiļu novada dzimtsarakstu nodaļa, Preiļu pilsētas siltumapgādes nodaļa, Preiļu pirmsskolas izglītības iestāde «Pasaciņa», Preiļu rajona galvenā bibliotēka.

Nolikums paredz, ka no domes deputātiem un pašvaldības iedzīvotājiem tiks izveidotas deviņas komisijas. Piecu cilvēku sastāvā strādās administratīvā komisija, dzīvojamā māju privatizācijas ko-

misija, dzīvokļu jautājumu komisija, kultūras komisija, nekustamā īpašuma privatizācijas komisija, sociālās aprūpes jautājumu komisija, sporta komisija. Septiņi cilvēki paredzēti vēlēšanu komisijā, bet trīs — zemes komisijā.

Par Preiļu novada domes pastāvīgo komiteju izveidošanu

Dome apstiprinājusi finanšu komiteju. Komitejas priekšsēdētājs — Jāzeps Šņepsts (TP). Komitejas locekļi — Vladimirs Haritonovs (LDP), Pēteris Trubiņš (LSDSP), Pēteris Rožinskis un Ilmārs Meluškāns (savienība «LC»).

Apstiprināta arī sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja. Tajā darbosies Andrejs Zagorskis (LSDSP), Jānis Eglītis (TP) un Zinaida Vilcāne (savienība «LC»).

Apstiprināta infrastruktūras un novada attīstības komiteja, kurā darbosies Vladimirs Ivanovs (LSDSP), Daina Pliča (LSDSP) un Jānis Anspoks (savienība «LC»).

Par trakumsērgu

Pamatojoties uz Preiļu rajona veterinārās pārvaldes iesniegumu, nolemts izbeigt rajona padomes 2001. gada 27. jūnija sēdes lēmuma darbību par trakumsērgas profilaksi un likvidāciju Silajāņu pagastā.

Par pilnvarošanu darbam LAP

Sakarā ar izmaiņām pēc pašvaldību vēlēšanām Preiļu novadā un rajona padomes sastāvā Preiļu rajona padome nolēma pilnvarot darbam Latgales attīstības padomē Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju Arvidu Soldānu.

Par citiem jautājumiem

■ Sakarā ar izmaiņām rajona padomes sastāvā par teritorijas plānojuma izstrādi darba grupas vadītājs nolemts iecelt Arvidu Soldānu.

■ Rajona padomes sēdē politiski represētās personas statuss piešķirts Preiļu iedzīvotājam Jefrosinijai Džeriņai.

■ Nolemts piešķirt konfidētās mantas kompensāciju diviem Preiļu rajona iedzīvotājiem.

■ Pieņemts lēmums no zemes īpašnieka nopirkt zemes gabalu 1867 kvadrātmetru platībā Aglonas ielā 34, uz kura atrodas sporta klubs «Cerība».

Sagatavoja L.Kirillova

Par izmaiņām «Darba samaksas nolikumā»

Pamatojoties uz likuma «Par pašvaldībām» 21. pantu, «Darba samaksas nolikuma» 2. punkta otrā daļa tagad paredz, ka Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieka mēneša amatalgas ir 90 procentu apmērā no domes priekšsēdētāja mēneša amatalgas.

Par izmaiņām Preiļu novada domes štatu sarakstā

Nolemts papildināt Preiļu novada domes štatu sarakstu ar vienību «Priekšsēdētāja vietnieks». Noteikts, ka Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieka mēneša amatalgas būs 342 latu apmērā. Līdzekļus (2307 latu), kas nepieciešami līdz gada beigām, piešķir no budžeta sadaļas «Izdevumi neparedzētiem gadījumiem». Lēmums stājas spēkā ar 2001. gada 20. jūliju.

Sagatavoja L.Kirillova

IZGLĪTĪBA, REDAKCIJAS SLEJA

Rožupes pamatskolu ziema vairs nebaida

Pasaules Bankas kredītu 77 000 latu apmērā energoefektivitātes paaugstināšanai un siltināšanas darbiem saņēmusi Livānu novada Rožupes pamatskola. Darbi pašlaik rit ar pilnu jaudu.

Lauku skolas lielā veiksmē

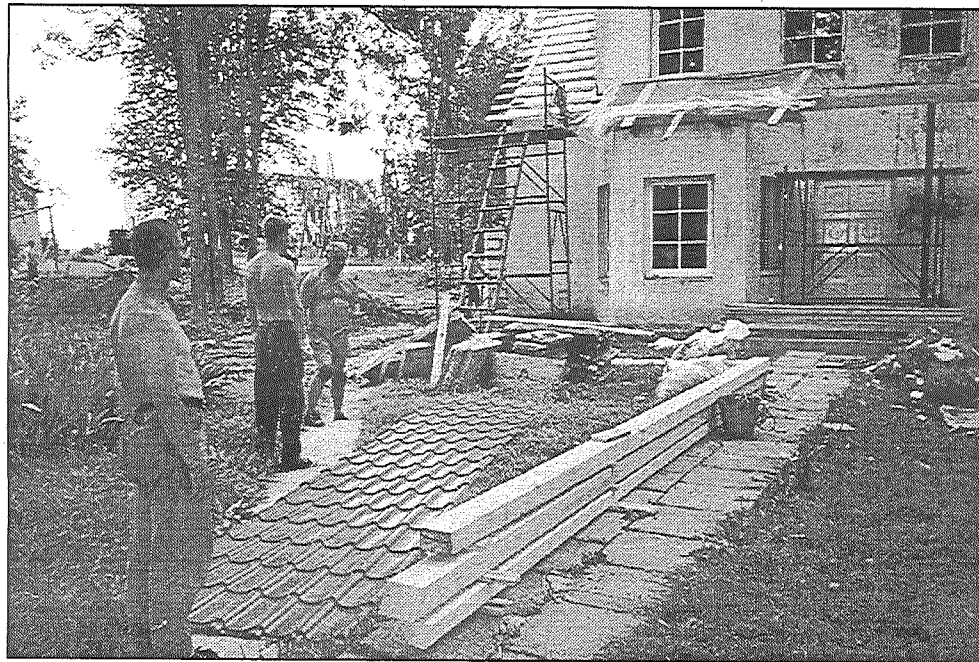
Kopējās projekta izmaksas sastāda 112 000 latu, no kuriem 77 000 ir Pasaules Bankas kredīts, kuru atmaksās valsts ar ļoti nelieliem procentiem. Konkurss bija liels, tādēļ lauku pamatskolai iegūtais finansējums ir liela veiksmē, uzskata skolas direktore Aloīda Rimicāne. Projekta mērķis ir skolas energoefektivitātes celšana, taču, ja ir nepieciešamība veikt ar siltināšanu tieši nesaistītus būvdarbus, tad jāreķinās ar līdzfinansējumu. Cik liela būs pašvaldības līdzfinansējuma daļa šogad, pagaidām vēl grūti pateikt, iespējams, ka atsevišķu darbu finansēšanu nāksies atlikt uz nākošo gadu. Kopumā projekts paredz trīs pasākumu blokus — pāreju uz automatizēto gāzes apkuri, logu, durvju nomainīšanu skolā un ūdensvada, apkures un kanalizācijas sistēmas nodrošināšanu skolā otrajam korpusam.

Automatizēta gāzes apkure

Jau šoziem siltumu abās skolās ēkās, kā arī divās trīsstāvu daudzdzīvokļu mājās Rožupes centrā, kur atrodas pirmsskolas apmācības grupa, internāts, medpunkts, bibliotēka un administratīvās iestādes, nodrošinās automatizētie gāzes apkures katli. Pašlaik jau ir demontēti vecie, neekonomiskie siltuma ražošanas katli, kas savulaik tika uzstādīti ar tālejošu domu apkurināt ne tikai skolu un dzīvojamās mājas, bet arī kultūras namu, kuru bija domāts celt. Nenoslogotā apkures sistēma radīja zaudējumus, jo kurināt vajadzēja ar pārtraukumiem. Tuvākajā laikā tiks uzstādīti jaunie apkures katli, kas aizņems krietni mazāk vietas un to apkalpošanu veiks viens cilvēks.

Atdzimst baltā mājiņa

Konkursā par pasūtījuma izpildi uzvarējusi SIA «Gādība» no Daugavpils, kas otrajā skolā korpusā — baltajā divstāvu mājā veic pilnīgu jumta seguma nomainīšanu (ražo-

● Rožupes pamatskolas baltajai mājiņai, kā to dēvē skolas ļaudis, šovasar klāj un siltina jumtu, kurš būs sulīgi zaļā krāsā, ierīko apkuri, ūdensvadu un tualetes. Par Pasaules Bankas un pašvaldības līdzekļiem skola tiks arī pie automatizētās gāzes apkures un ventilācijas sistēmas, lielajā mājā siltumu sargās 53 jauni stikla pakešu logi.

tāji sola, ka segums bez problēmām kalpos vismaz 40 — 50 gadus), siltina bēniņus un pažobeles, veic apdares darbus. Baltā māja, kas ir pašvaldības īpašums, kopš 1997. gada stāvēja tukša un bija ļoti sliktā stāvoklī — jumts caurs, grīdas sapuvušas, daļēji tā bija arī izdemolēta. Pirms dažiem gadiem to nodeva skolas apsaimniekošanā, un par mācību iestādes budžeta līdzekļiem tika ielikti logi un pašu spēkiem izremontētas trīs klasu telpas — zēniem te notika amatu mācības stundas. Mājā bija malkas apkure, tā nebija pieslēgta ūdensvadam un kanalizācijas sistēmai, tādēļ izmantošana bija ierobežota. Pateicoties Pasaules Bankas un pašvaldības līdzfinansējumam, skolas 2. korpusā iegūts pavisam citu seju. Ēkā būs centrālā apkure, tā būs pieslēgta ūdensvadam, darbosies sanitārie mezgli, firma veiks arī pirmā stāva telpu iekšējos remontus, ierīkos apgaismes sistēmu un ugunsdrošības signalizāciju.

Otrā korpusa augšstāvā plānots pārvietot bibliotēku un internātu.

Skolai 53 jauni logi, ventilācija un signalizācija

Arī galvenā skolā ēkā šogad manāmi pārvērtīsies. Līdz 1. septembrim visā ēkā būs plastikāta stikla pakešu logi (firma nomainīs 53 logus), kas dos ievērojamu siltuma ekonomiju. Darbosies ventilācijas un ugunsdrošības signalizācijas sistēmas, sko-

● Skolas saimniecības daļas vadītājs Valdis Vaivods rāda, cik tievas un ekonomiskas ir jaunās siltumtrašu caurules, kuras nodrošinātas ar lielisku siltumizolāciju. Tās nav iespējams salīdzināt ar padomju laika resnajām «trubām». Foto: G.Kraukle

lai tiks mainītas divas ārdurvis un astoņas durvis otrajā stāvā. Uz nākošo gadu varētu tikt atlikti pārseguma siltināšanas darbi, savukārt no skolas ēkas siltināšanas, iespējams, atteiksies, jo ēka ir normālā stāvoklī un, kā uzskata direktore, efekts būs panākts ar apkures sakārtošanu un logu nomainīšanu.

Līgums, kas noslēgts ar firmu «Gādība», paredz, ka darbi ir jāpabeidz līdz 9. oktobrim. Būvdarbu vadītājs, Arnis Jonāns, jautāts par firmas veikto darbu kvalitāti, atbildēja, ka SIA «Gādība», kas viena no lielākajām celtniecības firmām Daugavpilī, ir saņēmusi starptautisko Eiropas sertifikātu, kas garantē gan veikto darbu kvalitāti, gan arī to pabeigšanu noteiktajos termiņos. Līdz 1. septembrim

firma sola pilnībā pabeigt skolas galvenā korpusa sakārtošanu, jau līdz 15. augustam tiks nomainīti logi. Savukārt tie darbi, kas mācībām netraucēs, tiks turpināti rudenī.

Speciālisti visos mācību priekšmetos būs, taču tāpat kā citur laukos, zelta vērtē ir matemātiķi, fiziķi, datorspeciālisti, ģeogrāfi. Provincē skolotājam ir ļoti grūti piesaistīt vajadzīgo stundu skaitu pilnai likmei. Šoruden darbu uzsāks amatu mācības, sākmusskolas un, iespējams, arī ģeogrāfijas skolotājs, saka Aloīda Rimicāne, kura nākotnē raugās ar optimismu. Viņa pauž cerību, ka prieks par skolas šīs vasaras pārvērtībām būs gan bērniem, gan arī viņu vecākiem.

G.Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus uzklusisim pa tālr. 1-53-07056.

Rudens un Darvina teorija Latvijā

Iespējams, ka tas ir rudens tuvums, taču no rītiem briesmīgi nāk miegs. Naktis kļūst aizvien dzestrākas, arī dienā vairs nav karsti, bet siltums kļuvis pavisam rēns. Vējš ik pa brīdī atnes to smaržu un sanoņu, kāda visā Latgalē bija jūtama pirms gadiem desmit un senāk — nogatavojusies labība, un zemnieki steigdz novākt ražu. Tikai toreiz visa pamale dunēja, te šur, te tur strādāja kombaini.

Nu ir savādāk. Tirumiņi saraukušies pavisam mazi. Kādreizējo lauku vietā no meža vai birztaļas līdz pat ceļmalas grāvī vairāk redz nenoplūtas pļavas ar kādreiz kultivētām, bet tagad mežonīgām zālēm. Kāds vīrs teica, pērn esot iesējis divus hektārus āboliņa. Šovasar saaudzis kā mūris, viss vienos rožainos un medainos ziedos. Bet izrādījies, ka vērtīgais lopbarības augs vajadzīgs vienīgi bitēm un kāmēnēm. Un vēl arī vīram pašam — sirds mierināšanai, ka tūrums nestāv atmatā. Cerējis, ka āboliņu lopbarībai atdos kādam zemniekam. Kur nu! Veltīgi piedāvājis te vienam, te otram, trešam. Visi tik ar rokām metuši, pašiem tās mantas pietiekami. Arī lopu nemaz neesot tik daudz, lai ziemai lopbarību vēl vajadzētu pirkt.

Tā nu palicis neplūts āboliņa lauks, cekuliņi nobrūnējuši, stiebrī veldrē sakrituši. Nāks rudens, uzsals, tad varēs visu nodedzināt. Sirmāis vīrs skumji nosaka un aiziet tālāk savās gaitās. Bet man metas skumji par viņu, daudziem citiem un pašai par sevi, jo nespēju saprast tik daudzas lietas, kas pašlaik notiek visapkārt.

Iespējams, ka pie vainas ir mans sievietes prāts un sievietes domāšana. Neskatoties uz skolā apgūtām fizikas zināšanām, man joprojām izbrīnu izraisa elektrība, kas tas ir par spēku, kas paceļ un notur debesīs simtiem tonnu smagas lidmašīnas, kā no kniepadatas lieluma sēkliņas izplaukst brīnumkrāšņs magones zieds nevis kartupelis. Iespējams, ka pēc gadu simtiem katrs knēvelis tās lietas izprātis daudz labāk. Bet es dzīvoju šodien un brīnos vienā gabalā par konkrētām lietām, kas ne tikai sievietes, bet jebkura loģiski domājoša cilvēka saprašanai nav aptveramas.

Šonedēļ Vārkavas pagastā runājos ar kādu pieredzējušu vīru. Bijām vienisprātis, ka pēdējo divu gadu desmitu laikā skaitākie un pacilājošākie gadi bija tā sauktais «Breša zemnieku» laiks. Kur vien skaties, laukos būvējās. Zemnieki pirka traktorus, citu tehniku, laida ganībās ar katru gadu vairāk govju un bulļļu. Bet te tev bija, runci, krējūpods — izrādās, nevajag brīvai Latvijai, ka visi zemnieki saimniekotu spēcīgās saimniecībās. Mūsu politiķi izskatās pēc Darvina teorijas cienītājiem, kā saka, lai iet dabiskās izlases ceļu. Tāpēc tagad katrā pagastā ir labi ja piecas krietnas saimniecības, kas izturējušas šo genocīdu.

Šonedēļ «Novadnieka» redakcijā saņēmām Latvijas Zemnieku federācijas preses sekretāres Klāras Paipalas informāciju, kur cita starpā viņa uzsver faktu, ka lauksaimniecībā neizmantojās zemes platības valstī pērn sasniegušas 19 procentus jeb 443,4 tūkstošus hektāru. Un vēl — ar lauku attīstības jautājumiem Latvijā pašlaik lielākā vai mazākā mērā nodarbojas astoņas (!) ministrijas.

Tādas nu tās lietas, kas rādās vēl sarežģītākas un neizprotamākas par elektrību un reaktīvajiem dzinējiem. Kādā žurnālā izlasīju indiešu parunu — vīrietim pietiekot septiņu stundu miega, sievietei vajagot astoņu, bet muļķim pat diennakts par maz. Jāsāk reķināt, cik stundas sanāk pagulēt un kas tas par iemeslu, ka nekādi nesaprotu valstī notiekošo.

L.Kirillova

Jau vairāk nekā četri mēneši aizritējuši kopš vietējo pašvaldību vēlēšanām. Kopā tas ir vairāk nekā simts dienas, kuru laikā jauniem darbiniekiem dots, varētu teikt, saudzēšanas režīms. Viņiem šajās dienās atļauts iejusties jaunajos pienākumos, noskaidrot svarīgākos veicamos uzdevumus, noteikt darbības prioritātes, virzienus un mērķus. Bet iejušanās laiks un jauna darbinieka statuss nav mūžīgs. Pēc pirmajām simts dienām vēlētam amatpersonam var uzdot jautājumus par paveiktajiem darbiem. Arī «Novadnieks» vēlas to darīt zināmu saviem lasītājiem. Šodien iepazīstinām ar Pelēču pagasta jaunievēlētās padomes un tās priekšsēdētāja JURA KOVAĻEVSKA darbu.

Četri mēneši vadītāja krēslā

Acīm skatāmie darbi

Vispirms Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis un pagasta saimniecības daļas vadītājs Bonifācijs Kļavinskis aicina nelielā pārgājienā pa Pelēču pagasta centru. Aiz šosejas ievēd istos džungļos, kur griezdamās aug vilku vāļītes, niedres un sazin kāda biežņa virs staigā pamata. Arī gaisa slikti ož. Kā izrādās, te pat neliela upīte savāc pagasta centra kanalizācijas ūdeņus, aizsūpo tos līdz Jašas upei. Tālāk tie nonāk Dubnā, bet pēc tam papildina Daugavas ūdenskrājumus. Otrpus krūmiem paliekas no tā, kas kādreiz saucies — attīrīšanas iekārtas. Žogs, būda bez logiem, divi dīķi, kam bija jāiekļaujas ūdens attīrīšanas sistēmā, kā arī rezervuārs, kurā pēc projekta tika ielaistas «labās» baktērijas ūdens bioloģiskajai attīrīšanai, bet kas drīz vien aizgāja bojā.

Ūdens attīrīšanas iekārtas Pelēču pagastā ierīkotas sen, bet darbojas ļoti īsu laiku. Šeit uzbūvētā attīrīšanas sistēma ir «Bio — 200» ar lielu jaudu, bet pagasta apstākļos tai pietrūka «darāmā», un bioloģiskie attīrītāji — pozitīvās baktērijas nobeidzās. Pirms gadiem desmit sistēmā radies pārrāvums, tā ir sabojāta. Vides aizsardzības atbildīgi darbinieki draud, — ja šeit turpināsies apkārtējās vides

piegandēšana ar netīrajiem ūdeņiem, pagastam tiks aizliegta ūdens izmantošana.

Taču projekta izmaksas ir 15 tūkstoši latu, un pagastam šo līdzekļu nav. Vēlreiz pārskatot pagasta budžetu, atrasta iespēja uzsākt vismaz kolektora būvi un trases atjaunošanu. Kolektors notekūdeņu tecējumu novirzīs uz pārsūkņēšanas staciju, un tie pa taisno neieplūdis upītē. Stacijā atrodas divas mucas, katrai tilpums 50 kubikmetri. No šejienes netīro ūdeni izsūkņēs un ar traktoru vai mašīnu pārvedīs uz dīķiem. Pašlaik pagasta centrā notekūdeņu apjoms diennaktī sasniedz tikai 15 kubikmetrus.

Kolektora un trases būvēšanu paredzēts paveikt šī mēneša laikā. Pagasta bezdarbnieki jau sakārtojuši stacijas un dīķu apkārtni, izcirsti krūmi.

Atpakaļceļā uz pagasta padomi Juris Kovaļevskis un Bonifācijs Kļavinskis pievērs uzmanību trīsstāvu mājai, kam abu korpusu logi un durvis aizsisti ar dēļiem. Kopš uzbūvēšanas pirms desmit gadiem tās nekad nav apdzīvotas. Jaunā pagasta vadība steigšus ķērās pie to iekonservēšanas, tas ir, aizsita pirmā stāva logus un durvis, lai nav pieejama bērniem, kuri līdz šim lodāja pa apmalēm un palodzēm. Tāpat ar aiznaglotiem

logiem pretī veras bērnu dārza ēka. Pagasta varasvīri cer, ka ēkas kādreiz kāds iekāros nopirkt.

Bet pirms ieiešanas pagastmājā, priekšsēdētājs norāda uz zilo mikroautobusu pie durvīm. Lietotais, desmitgadīgais Ford Tranzit ir svaigs pirkums pašvaldības darbinieku un skolēnu vajadzībām.

Iesākie darbi ūdens attīrīšanas sistēmas sakārtošanā, no tālākas bojāejas pasargātie nami un nopirktais mikroautobuss ir pirmie jaunās padomes darbi, kas aplūkājami vizuāli. Pie tiem pieskaitāma arī Ārdavas parka sakārtošana. Bez tam noslēgts līgums ar Preiļu novada pašvaldības uzņēmumu «Saimnieks» par atkritumu apsaimniekošanu, nopirkti un uzstādīti astoņi konteineri.

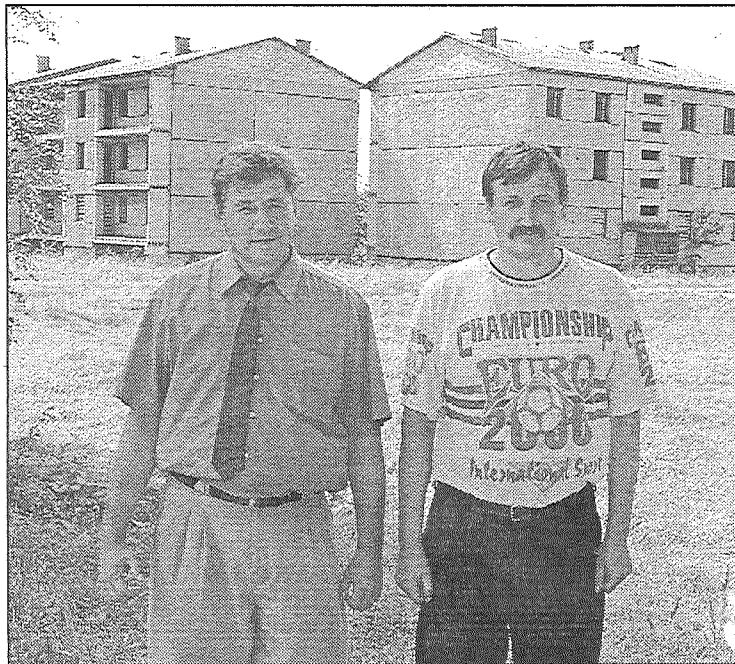
Darbs sākās ar organizatoriskiem jautājumiem

Juris Kovaļevskis stāsta, ka jaunā padome vispirms ķērusies pie organizatorisko jautājumu risināšanas. Pirmajā padomes sēdē dibinātas komitejas. Izveidota finansu komiteja triju cilvēku sastāvā, bet nākošajā sēdē tas papildināts līdz pieciem deputātiem. Apstiprināta sociālā, kā arī kultūras un izglītības komiteja, katra triju cilvēku sastāvā. Nodibinātas arī administratīvā un privatizācijas komisija, kā arī pašvaldības īpašuma nocenošanas, pārdošanas un norakstīšanas komisija. Laika gaitā tām visām sagatavoti nolikumi.

Izstrādāts jauns padomes nolikums. Būtiskākās izmaiņas ir tās, ka nolikumā paredzēti priekšsēdētāja un komiteju priekšsēdētāju pieņemšanas laiki. Nolikumā noteikts arī tas, ka katra mēneša trešajā otrdienā notiek komiteju sēdes, bet katrā ceturtajā otrdienā — padomes sēde. Sagatavots un apstiprināts nolikums par sociālo palīdzību, kura līdz tam nebija.

Palielināties štata darbinieku skaits. Tagad Pelēču pagastā strādā arī jurists.

Pagasta padomes pakļautībā esošo iestāžu darbiniekiem darba laikā ar lēmumu noteikts pusstundu ilgs pusdienlaiks. Darba diena šajās iestādēs ilgst no pulksten 8.30 līdz 17.00. Iestādes palikušas līdzšinējās: Pelēču

● Vai Pelēču pagasta pirms desmit gadiem uzceltā centra māja ir bērnu dārzs tā arī nodzīvos savu mūžu ar aklām logu acīm un bez bērnu čalām? Varbūt jaunais padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis (no kreisās) un saimniecības daļas vadītājs Bonifācijs Kļavinskis zina kādu recepti pozitīvām pārvērtībām. Foto: M. Rukosujevs

kultūras nams, dzimtsarakstu nodaļa, Pelēču un Ārdavas feldšeru un vecmāšu punkti, Pelēču un Ārdavas bibliotēkas, Pelēču un Ārdavas pamatskolas, pagasttiesa. Visām šīm iestādēm, izņemot abas skolas, tiek gatavoti nolikumi, saskaņā ar kuriem tiek noteiktas tiesības, pienākumi un struktūra. Apstiprināts darba samaksas nolikums.

Izstrādāts pašvaldību pasūtījumu komisijas nolikums.

28. jūnijā notikušajā sēdē Juris Kovaļevskis deputātiem jau sniedza informāciju par paveikto pirmajās simts dienās.

Priekšsēdētājam nepieņemama bijušās darbinieces nostāja

Juris Kovaļevskis atzīstas, ka nav saprotama bijušās sociālās aprūpes darbinieces un pagasttiesas priekšsēdētājas nostāja. Viņa ir aizgājusi no darba, to motivējot ar būtisku darba līguma nosacījumu grozīšanu.

Priekšsēdētājs stāsta, ka četros gados pagasta padome viņas izglītošanai pagasttiesas un sociālā darbinieka kursos iztērējusi 1114 latus. Jaunā padome, apstiprinot nolikumu par darba algu, viņai pie esošās slodzes palielinājusi samaksu par sociālā darbinieka pienākumu veikšanu, bet pagasttiesā, kur sarucis darba apjoms, samazināta gan slodze, gan arī likme.

Rindas kārtībā katlu māja

Saimniecisko darbu uzskaitījuma rindas galā ir katlu mājas remonts. Pašlaik jau veikta cenu aptauja par lētākajām izmaksām. Katlu mājā ražots siltums Pelēču pamatskolas un pagasta administratīvās ēkas apsildīšanai. Jā-

remontē armatūra, elektrosadales skapis, jānomaina katli. Tas steigšus jāizdara līdz apkures sezonas sākšanai, jo katlu māja šogad nonāca uz savu spēku izsikuma robežas. Tā ir nolietota un bija arī neekonomiska. Ik mēnesi 400 latus izmaksāja tikai elektroenerģijas patēriņš. Arī katlu lietderības koeficients bija ļoti zems.

Vasaras balles skolēniem

Pelēču pagasts pašlaik ir viengais, kurā piektdienu vakaros tiek rīkotas diskotēkas skolas vecur jauniešiem. No pulksten 17.00 līdz 22.00. Vai atrodas, kas vēlas dejot, kad saulīte vēl ripo pa zemes virsu? Esot gan, apstiprina pagasta saimnieks, tomēr cerētos ienākumus par biļetēm pirmās diskotēkas rīkotāji nesaņēmuši. Pagasts arī nav varējis atļauties apmaksāt starpību starp prasīto un iekasēto. Tā mūziķi pa pusei palikuši par sponsoriem. Turpmāk, acimredzot, diskotēkās par didžejiem aicinās vietējās skolas jauniešus.

Pelēču plāvēju komanda četrus vīrus sastāvā: Vitālijs Juhņevičs, Alberts Butlers, Jānis Sudņiks un Juris Kovaļevskis bija vienīgā no rajona pagastiem, kas piedalījās Latvijas plāvēju čempionātā Litenē. Komanda ieguva trīspadsmito vietu.

Pelēču pagastā neskaita simts, divsimt vai trīssimt dienas. Cenšas skaitīt darbus. Jau padarītos un arī steigšus darāmos. Kopā ar priekšsēdētāju darbīgā ritmā iegājuši arī viņa komanda: jaunievēlētie deputāti Antons Kurms, Leontīna Džeriņa un pieredzējušie Elita Mainule, Josifs Šteins, Jānis Podskočijs, vietnieks Ilmārs Karčevskis.

L.Rancāne

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

Akciju sabiedrība "Latvijas Gāze" izsludina rakstisko izsoli

par sekojošo ēku (būvju) pārdošanu, nosakot, ka to cena nevar būt zemāka par:

Bauskas rajonā, Gailiņu pagastā, 2. iecirknī - Ls 800
Aizkrauklē, Jaunceltnes ielā 3 - Ls 32 000
Aizkrauklē, Jaunceltnes ielā 18 - Ls 1 900
Jaunjelgavā, Liepu ielā 26 - Ls 2 500
Ogrē, Čakstes prospektā 7 b - Ls 1 500
Tukuma rajonā, Jaunpīli - Ls 1 000
Dobeles rajonā, Aucē, Bēnes ielā 9 - Ls 8572

un ēkas (būves) un zemi,

nosakot, ka to cena nevar būt zemāka par:

Daugavpīli, Piekrastes ielā 23 - Ls 53 000
Preiļu rajonā, Jersikas pagastā, Stirnu ielā 3 - Ls 8 700

Pretendenti, iepriekš samaksājot dalības maksu Ls 50, izsoles nolikumu var saņemt a/s "Latvijas Gāze" Rīgā, A. Briāna ielā 6, 5. stāvā, Juridiskajā un īpašuma reģistrācijas daļā, katru darba dienu no pulksten 9.00 līdz 16.00.

Piedāvājumi jāiesniedz līdz šā gada 20. augusta pulksten 16.00 a/s "Latvijas Gāze" Rīgā, Briāna ielā 6, 2. stāvā, Kancelejā.

www.lg.lv

VESELĪBAS APRŪPE

Pirms samazina slimnīcu skaitu, ir jāceļ pakalpojumu kvalitāte

Centros medicīniskā aprūpe visu diennakti

Nemot vērā iedzīvotāju skaitu, ekonomiskos rādītājus un sociālos faktorus, veselības aprūpes attīstības plāns paredz 10 daudzprofilu medicīnas aprūpes centru un 24 lokālo slimnīcu darbību. Lielie centri būs pieejami Rīgā (1. slimnīca, Gaiļezers un P.Stradiņa slimnīca), Liepājā, Ventspilī, Jelgavā, Daugavpilī, Rēzeknē, Valmierā un Jēkabpilī, tajos plānots iegulēt ievērojamus līdzekļus aprūpes un medicīnas aparatūras iegādei. Šajās slimnīcās pakalpojumi būs pieejami 24 stundas diennakti, nepārtraukti dežūrēs kvalificēti speciālisti un slimnieki varēs saņemt plānveida palīdzību, kā arī rehabilitāciju. Šādi centri no potenciālajiem pacientiem jebkurā Latvijas vietā nedrīkstēs atrasties tālāk par 70 kilometriem, lai līdz tiem varētu nokļūt augstākais stundas laikā.

24 vietējo jeb lokālo slimnīcu skaitā ir arī Preiļu slimnīca, savukārt Līvānu slimnīcu varētu sagaidīt pārveidošana par šauras nozares aprūpes iestādi, piemēram, slimu vecajiem ļaudīm vai dienas stacionāru.

Iedzīvotāji noveco — slimnīcai jābūt

Visumā pozitīvi veselības aprūpes masterplānu vērtē Preiļu slimnīcas direktors Jānis Anspoks. Finanšu situācija slimnīcās ir smaga, nav iespējams nodrošināt medicīnas darbinieku algu pielikumumu sakarā ar minimālās algas palielinājumu valstī. Lēmums par medicīnas māsu algu paaugstināšanu šobrīd slimnīcām nav izpildāms, jo naudas šim mērķim nav. Jo projām ir liels tā saukto sociālo slimnieku skaits, kas uzturas medicīnas iestādē ar dažādām sociālām indikācijām. Piemēram, cilvēkam ir vajadzīgas masāžas, fizio-procedūras, kā dēļ viņam nebūtu jāguļ slimnīcā, taču pacients ir gados vecs, dzīvo laukos un katru dienu izbraukāt nevar. Viņa uzturēšanās slimnīcā izmaksā dārgi, un šos pakalpojumus būtu jāsedz no sociālajai palīdzībai paredzētā finansējuma nevis no slimnīcas budžeta, uzskata J.Anspoks.

Vai veselības aprūpes attīstības plāns, kurš paredz esošo 150 slimnīcu vietā atstāt 10 plaša profila medicīnas centrus un 24 vietējās slimnīcas, spēs nodrošināt veselības aprūpi laukos un pilsētās dzīvojošajiem? Kā Līvānu un Preiļu slimnīcu pastāvēšanu nākotnē redz to vadītāji?

Viņš atzīst, ka saistībā ar masterplāniem nav pamata satraukumam, ka preiļieši un apkārtnes iedzīvotāji paliks bez slimnīcas. Statistika rāda, ka cilvēki noveco, tādēļ aprūpes iestāde būs nepieciešama. Lokālās slimnīcas, kādā nākotnē varētu būt arī Preiļu slimnīca, sniegs tos pašus vai nedaudz šaurāka profila pakalpojumus kā šobrīd. Jautājums varētu būt par atsevišķām nodaļām, par kuru rentabilitāti un pastāvēšanu lokālo slimnīcu tīklā vēl varētu lemt valsts līmenī. Taču jebkurā gadījumā Preiļos būs pieejama gan ārstniecība, gan diagnostika un rehabilitācija, savukārt sarežģītākas manipulācijas veiks jau pieminētajos daudzprofilu centros. Tajos tiks koncentrēta arī moderna un dārga aparatūra, kas vietējās slimnīcās netiek pilnībā noslogota un rada zaudējumus.

Apšaubā divu slimnīcu pastāvēšanu

Lai gan plāna ieviešana prasa pamatīgus sagatavošanās un izpētes darbus, tomēr ar tā ieviešanu nedrīkstētu kavēties, uzskata J.Anspoks. Masterplānu būtība ir viest skaidrību veselības aprūpē, sabalansējot vēlmes ar iespējām. To īstenošanai no Pasaulē Bankas Latvija cer saņemt aptuveni 20 miljonus ASV dolārus lielu kredītu, taču nepieciešams arī valdības atbalsts, atvēlot budžeta līdzekļus projekta līdzfinansēšanai. Veselības aprūpes reforma ir racionāla un nepieciešama, jo cik tad ilgi var strādāt uzņēmums, kurš nes zaudējumus, jautā J.Anspoks. Ja līdzekļi reformai netiek atrasti, viņaprāt, rajonam jau tuvākajā laikā nāksies nopietni lemt par slimnīcu pastāvēšanu, jo abiem rajona uzņēmumiem naudas nepietiks.

Par to, vai slimnīcas sagaida reorganizācija vai likvidācija, un kad tas notiks, spriest vēl pārāgrī, uzskata Līvānu slimnīcas direktore Iraida Glušņonoka, jo, pirms ķerties pie masterplāna īstenošanas, ir jāveic virkne sociālekonomisku pasākumu, sakārtojot ģimenes ārstu un ātrās palīdzības dienestu darbību, nodrošinoties ar kvalificētiem speciālistiem, kuru šobrīd trūkst, sakārtojot ceļu tīklu un pārējo infrastruktūru. Reformai jābūt ļoti pārdomātai, lai nesagrautu jau esošo

veselības aprūpes sistēmu pirms vēl ir radīts kas jauns un labāks. I.Glušņonoka uzskata, ka pārmaiņas varētu tikt ieviestas pakāpeniski, tu vāko desmit gadu laikā, bet nevis pāris gados un radikāli.

Priekšnosacījums — stiprs ģimenes ārstu tīkls

Diemžēl cerētais efekts nav panākts arī, ieviešot ģimenes ārstu aprūpes sistēmu, jo lielākā daļa speciālistu ir koncentrējušies pilsētās, tādējādi laukos dzīvojošie pacienti nevar saņemt līdzvērtīgu aprūpi, un, kas nav mazsvarīgi, ir spiesti maksāt vairāk, jo atšķirībā no pilsētniekiem sedz arī ārsta vizītes ceļa izdevumus. J.Anspoks uzskata, ka šīs sistēmas sakārtošanā darāmā daudz, taču viss atduras pret finansu trūkumu. Otra problēma ir ātrās palīdzības dienesta darbības efektivitāte. Tikai aptuveni 20% no izsaukumiem, ko saņem ātrā medicīniskā palīdzība, ir atbilstoši tai veicamo pienākumu specifikai. Pārējos pēc būtības vajadzētu adresēt ģimenes ārstiem. Preiļu slimnīcas direktors atzīst, ka mazizglītots savas tiesībās šobrīd ir arī pacients, jo maksā arī par to, kas viņam pienāktos par velti.

Arī I.Glušņonoka atzīst, ka ģimenes ārstu tīkls ir jāpaplašina lauku teritoriju virzienā, kā arī jāmotivē mediķi strādāt laukos, piemēram, ieviešot piemaksas pie algas. I.Glušņonoka neuzskata, ka slimnīca nerentabli tērētu līdzekļus, ārstējot pacientus ar sociālām indikācijām, jo pacienti, no kuriem lielākā daļa ir gados veci, slimnīcā uzturas tādēļ, ka ir slimi. Tomēr direktore nenoliedz, ka sociālā darbinieka štata vieta slimnīcā būtu pat ļoti nepieciešama, jo nereti ārstniecības iestādē tiek nogādāti, piemēram, bērni, kuru slimības cēlonis ir vecāku vienaldzīgā attieksme, alkoholisms, bezdarbs un citas sociālas indikācijas.

Valstij ir jābūt atbildīgai

Neviens pacients, kurš ārstējas slimnīcā, šobrīd neno sedz visus ar viņa ārstēšanu un uzturēšanās saistītos izdevumus. Patiesā gultas dienas vērtība mūsu rajona slimnīcās jau tuvojas 15 latiem, taču slimokases apmaksātā daļa ir stipri vien zem desmit latiem, tādējādi medicīnas iestādes ir

spiestas strādāt zem pašizmaksas. Ir noteikta virkne iedzīvotāju kategoriju, kuri ir atbrīvoti no pacientu iemaksām, piemēram, bērni līdz 18 gadiem, trūcīgās personas, bezdarbnieki un citi, taču šo slimnieku ārstēšanu neviens nefinansē. Šādā veidā slimnīcas gadā zaudē vairākus tūkstošus latu. I.Glušņonoka uzskata, ka arī valstij ir jāuzņemas daļa atbildības par iedzīvotāju veselības aprūpi, nodrošinot kaut daļēju finansējumu un garantējot pakalpojumu minimumu.

Kā atzīst J.Anspoks, viens no labākajiem risinājumiem varētu būt obligātā veselības apdrošināšana — apdrošinātāji par noteiktu maksu segtu pacienta iemaksas un līdzdalības maksājumus visiem valsts iedzīvotājiem. Tā veselības aprūpes sistēma iegūtu papildus garantētus līdzekļus, un slimnīcām vairs nebūtu jānodarbojas ar šo maksājumu saņemšanu no katra ārstētā pacienta atsevišķi. — Iekasēt maksājumus nebūtu mūsu pienākums, jo mediķa misija taču ir pavisam cita, — uzsver I.Glušņonoka.

Līvānu slimnīca kā daudzprofilu centra nodaļa

Masterplānā Līvānu slimnīcas patstāvība tiek apšaubīta, jo tās apkalpošanas zonā ir krietni mazāk par nepieciešamo pacientu skaitu, tādēļ iestādi plānots pārveidot par geriatrijas (vecu ļaužu aprūpes) nodaļu ar 60 gultas vietām. I.Glušņonoka ir pārliecināta, ka šāds variants novadam būtu pieņemams, ja paralēli tiktu nodrošinātas arī rehabilitācijas iespējas un izveidots dienas stacionārs. Tomēr viņa neslēpj, ka geriatrijas nodaļa nevar būt lokālās slimnīcas, šajā gadījumā Preiļu slimnīcas, sastāvdaļa, bet tikai daudzprofilu centra atsevišķa nodaļa. Tuvākā daudzprofilu slimnīca būtu Jēkabpilī, tādēļ ar to varētu būt saistīta Līvānu slimnīcas nākotne, uzskata iestādes direktore, neslēpjot, ka, izveidojot geriatrijas nodaļu, tai nebūs vajadzīga nedz laboratorija, nedz diagnostika, taču tā ir vitāli svarīga novada iedzīvotājiem kopumā. Šo pozīciju I.Glušņonoka nolēmusi aizstāvēt, uzskatot, ka cita ceļa medicīnisko pakalpojumu saglabāšanai Līvānu novadā nav.

G.Kraukle

PAŠVALDĪBĀS

Vārkavas pagastā

■ TIKAI UZTUR DZĪVĪBU. Vārkavas pagasta padomes deputāti šogad nav plānojuši veikt nekādus lielus darbus. Pašvaldības finansiālais stāvoklis nav tik spožs, lai sāktu ēkas sociālā centrā izveidošanai remontdarbus vai kādu citu gada sākumā plānotu celtniecību. Kā atzina pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars, arī pustūkstotis latu, kas bija jāsamaksā par ūdens ņemšanas un lietošanas atļaujas saņemšanu, pašvaldībai bijusi ievērojama summa. Pagasta iestāžu darbība šogad tiek tikai uzturēta bez iespējām attīstīties.

■ UZKOPJ CIEMATU. Kopš agra pavasara Vārkavā ik dienas vairāki cilvēki nodarbojas ar ciemata uzkopšanu, apzaļumošanu. Paredzēts, ka gada laikā šajos sabiedriskajos darbos būs nodarbināti pavisam 12 pašvaldības iedzīvotāji. Pagasta vadības viedoklis — uzkopšanu nepārvērst par kampaņu, kas notiek tikai divas reizes gadā — pavasarī un rudenī. Sabiedriskajos darbos nodarbinātās personas izpilda pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieka Aivara Čaunāna rīkojumus un uzdevumus, nopļauj zālājus, ravē puķudobes, cērt krūmus.

■ ŠODIEN VĀRKAVĀ TEĀTRA SVĒTKI. Jau trešo reizi vārkavieši gaida ciemiņus un gatavojas tradicionālajiem amatieru svētkiem. Arī jūs vēl varat paspēt uz «kumēdiņu rādītāju» salidojumu, kas Vārkavā sāksies šodien pulksten 17.00 ar krāšņu un jautru teatralizētu gājieni.

Teātra svētkos bez mājniekiem solījuši piedalīties seši amatieru teātri. Vārkavieši gaidā ierodamies aktierus no Balvu rajona Kupravas pagasta, Rēzeknes rajona Nautrēnu pagasta un Rogovkas drāmas kolektīvu, Preiļu rajona Galēnu pagasta drāmas kolektīvu, kā arī Līvānu novada Līvānu kultūras centra amatieru teātri un Upmalas pagasta drāmas kolektīvu. Pēc gājiena teātra spēlētāji skatītājiem pasniegs savas «vizītkartes», notiks jautras stafetes un spēles. Bet pēc līvāniešu sagatavotās teātra izrādes paredzēta zaļumballe.

■ DEMOGRĀFISKĀ SITUĀCIJA BĒDĪGA. Pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars uzskata, ka demogrāfiskā situācija pašvaldībā ir neapskaužama — divu nedēļu laikā bijušas piecas bēres. Kopš gada sākuma nomiruši 11 vārkavieši, bet piedzimuši tikai četri. Bēru gadījumos pagasta padome izsniedz 60 latu pabalstu. Deputāti domā, ka nākamā gada budžetā ir jāatrod līdzekļi, lai vienreizēju pabalstu varētu saņemt arī piedzimušo mazuļu vecāki.

■ SAKOPTĪBAS KONKURSS. Pagasta padome bija pieņēmusi lēmumu organizēt pašvaldības sakoptāko lauku sētu konkursu un aicināja pieteikties. Atcaucības nebija, tāpēc deputāti pagājušajā nedēļā sēdās autobusā un devās paši lūkot, kā tad klājas pagastā. Izbrauktas un izvērtētas 28 zemnieku mājas. Pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars saka, tā bijusi lieliska iespēja «redzēt mūsu isto seju». Visu māju saimnieki tika aicināti uz svinībām, lai saņemtu pagasta vadības paldies un aicinātu arī nākamgad censties vairāk sakopt ne tikai savas sētas pagalmu, bet arī laukus.

■ PIE PAGASTMĀJAS ZIED ROZES. Vārkavas pagasta padomes ēkas priekšā pirmos ziedus raisa desmit baltu, dzeltenu un sārta rožu krūmi. Vienu no tiem kolēģiem uzdāvinājuši kaimiņi, bet pārējos par «samesto» naudiņu iegādājušies pašvaldības darbinieki. Gribas, lai ziedi priecē mūs un pagastmājas apmeklētājus, saka A.Štagars.

■ SKOLU REMONTĒ PAŠU SPĒKIEM. Vārkavas pamatskolas pedagogi un darbinieki pašu spēkiem veic kosmētiskos remontus skolā, jo pagasta budžetā šim nolūkam paredzētie minimālie līdzekļi neļauj algot profesionālus celtniekus vai ķerties pie lielākiem būvniecības darbiem. Lai gan naudas nav daudz, Vārkavas pamatskolā ne lats netiek lūgts no bērnu vecākiem. Tuvojoties jaunā mācību gada sākumam, pagasta padomes deputāti gatavojas piešķirt līdzekļus mazturīgajām un daudz bērnu ģimenēm, lai bērniem varētu iegādāties skolas sākumam nepieciešamo. Dažos gadījumos ar pabalsta lūgumu padomē griežas paši vecāki, citreiz par to informē arī skolotāji.

RAJONA NOMALĒ

Turku pagasta sievas un viņu stāsti

Nomales strauji noveco

MARIJU VILKĀJU sastopu, auklējām divgadīgo mazmeitiņu Danu, kuraš vecāki aizņēmti darbos, tādēļ mazā dipina līdz vecmammai viņas gaitās. Abas tikko no lauka, rakušas jaunus kartupeļus. Līvāni patālu — 23 kilometri, mazliet vairāk no Vilkājiem ir līdz Jēkabpilij. Nomalē dzīvojam, saka saimniece, arī līdz pagastam prāvs gabals — 15 kilometri. Meitai tur darbs, taču pati Marija uz pagasta centru Zundānos bieži vis nebrauc, jo nav vajadzības. Ja gadās saslimt un jātiek pie ārsta, brauc uz Mežāri pie feldšeres, bet ģimenes ārste strādā Līvānos.

Marijas kundze kopā ar vīru savu māju pabeigusi celt 1980. gadā, taču drīz pēc tam dzīvesbiedrs traģiski gāja bojā, un bērņus, tolaik vēl mazus, nācās audzināt vienai. Divdesmit divus gadus Marija Vilkāja strādājusi par pastnieci, krustām šķērsām izstaigājusi sava pagasta ceļus un takas, ik dienas ceļot plecā smago pastnieces somu.

Necik tālu, vien pārsimts metru nostāk, stāv mājas, kur jaunībā saimniece dzīvojusi, tagad dzīvo brālis ar ģimeni. Viņa stāsta, ka nomaļajā vietā nevarētu iztikt bez bērnu atbalsta, kopīgi apstrādājot 10 hektārus aramzemes, kas apsēti ar rudziem, kviešiem un kartupeļiem. Iztikšanai valsts dod pensiju, mazu gan — tikai 46 latus, tādēļ kūti, saimnieces aprūpētas, ir divas govīs, nobarojamie jaunoļipi.

— Tā arī sitamies. Nomale. Negrīb neviens te nākt dzīvot. Vecie izmirst, bet jaunie iekārtojas, kur ir darbs. Vistuvāk mums ir Mežāre, tikai 6 kilometri, bet autoveikals nāk gandrīz katru dienu, iebrauc mūsu celiņā, pie pašām mājām. Ir jau pierasts te, sava zemīte. Kur citur lai dodas? — spriež Marija Vilkāja.

Ceļš uz Vilkājiem grantēts, vietām bedrains, taču visumā labs. Ja ir mašīna, ar ko attālumus pārvarēt, tad dzīvot var arī šeit — tāda viducīti starp Līvāniem un Jēkabpili. Būtu cilvēkiem darbs, dzīvotu, taču nav jaunajiem ko darīt vientuļajā lauku nostūrī, pat gatera neviena nav, tuvākie — Mežārē un Atašienē. Kaimiņu būšana ir svarīga lieta, jo pirmais palīgs katrā dzīves brīdī ir tieši labs kaimiņš. Sadzīvojot draudzīgi, jo, kā tu savādāk iztiksi, tie paši ļaudis vien apkārt ir. Garlaicīgi nav. Televizorā palūkojot ziņas, avīzes izlasot, jo pašiem savu jaunumu maz. Marijas kundzei pie mājas iekopas plašas puķu dobes, desmitiem stādi, aprūpēti un apūbināti, vasarā pateicas saimniecei ar ziediem. No savas sētas viņa nedomā aiziet. Nesaka skaistus vārdus par mīlestību uz dzimto zemi, vien paņem mazmeitu rokās un pārļaiž

● No Vilkājiem līdz Zundāniem ir 15 kilometri, līdz Līvāniem — 23, līdz Jēkabpilij — 30. Lai izbraukātu rajona centru Preiļos — vajadzīgas divas dienas. Tādēļ nomalēs dzīvo vairs tikai vecās paaudzes ļaudis, teic Marija Vilkāja, kurai klēpi mazmeitiņa Dana.

skatienu ābelei sētsvidū, koku galotnēm un kaimiņmājas jumtiem, laipni pavada tālāk pāri pagalam, mudinot parunāt arī ar kaimiņiem, kas te mīt.

Lielie vēji pūš pāri

Reti, reti sveši viesi iekļūst ābeļdārzā, aiz kura augļu smagumā pielikušajiem zariem paslēpusies **TEKLAS ČIVČAS** māja. Ir maiga un tveicīga vasaras diena, smaržo zāle un skan klusums, kas pilsētnieka mūžīgo trokšņu pieradušajai ausij šķiet neierasti patīkams. Lūkojos, vai no kāda stūra pretī svešinieci neskries kāds drosmīgs mājas sargs, taču manas bažas ir vēltīgas. Sargs ir piesiets un mani neapdraud.

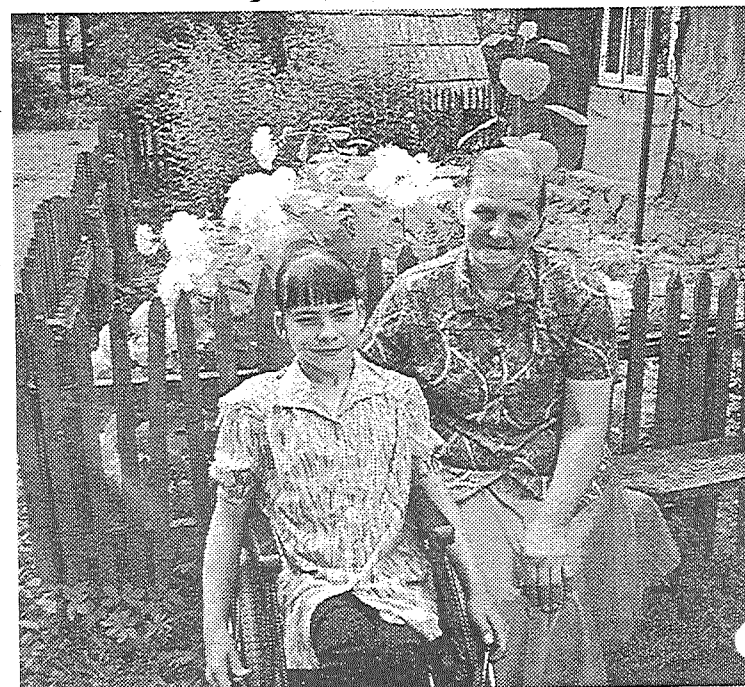
Lūk, no pagalma puses jau nāk arī saimniece. Viņas seja var redzēt izbrīnu un, kad pasaku, ka esmu no avīzes, Teklas kundze samulst pavisam, neraugoties uz to, ka ir mūsu avīzes čakla lasītāja. Kad esam tikušas skaidrībā par mana nāciena iemeslu un drošā vietā noglabājušas diktofonu, kurš saimnieci samulsinājis visvairāk, raiti sāk tīties sarunas pavediens. Es labprāt klausos sievietes stāstā par jaunības dienām, par to, kā vīrs viņu atvedis dzīvot uz šejieni, kur, izrādās, bijušas vecvecāku mājas. Teklas kundze kādreiz beigusi Līvānu komercskolu, darba mūžs bijis raibs, strādāts tirdzniecībā, vienmēr bijusi atbildība par materiālajām vērtībām. Pati nākusi no sešu bērnu ģimenes, jau no mazām dienām radusi strādāt. Visu mūžu, lai ko darījusi, nav no savas saimniecības atteikusies, tagad dzīvo kopā ar dēlu.

— Jūs par mani neko nerakstiet, bet to gan uzrakstiet, cik mazajam zemniekam grūti tagad iztikt. Kā lai dzīvo tie, kam savas tehni-

kas nav? Par siena plāšanu, par labības kulšanu — visur prasa lielu naudu. Vai tad nevarēja to tehniku, kas agrāk kopsaimniecībām bija, vienā vietā paturēt, pašu ļaudīm būtu lētāk jāmaksā, izīrētu. Citiem gadiem sējām vairāk graudu, taču pēc tam nezinājām, kur pārdot. Turētu vairāk govīs, bet viena saimnieka dēļ piena mašīna sētā nebrauks, tā tas paliek. Nenododam un nav pat piena naudas kā citiem.

Paskatieties uz ābeļēm — pilnas āboliem piebērtas, taču tā viņi arī sapūs, jo nevienam tos nevajag. Pēn salāsiju, noliku pagrabā, paši visu apēst nevarējām, pavasarī nesu un metu ārā. Liekas, ka Latgalē tās lietas nemaz uz priekšu nevirzās, pārāk daudz ar usnēm aizaugušu lauku. Neatmaksājas, — mūsu sarunai jūtama rūgtuma pieskaņa. Taču patiesība vien skan no pieredzējušās sievas mutes. Cenšamies nesūroties par grūtiem laikiem, taču neapmierinātība ar to, kas notiek Latgales laukos, kremt daudzus. Arī tiem, kam ārēji it kā viss izdodas un lauksaimniecības lietas sokas raiti, ista gandarījuma par padarīto nav.

— Vai tad kāds no tiem kungiem tur, augšā, ir atbraucis uz tādām laukiem un redzējis, kā mēs te dzīvojam? — prasa Tekla Čivča. Fotografēties viņa negrib, ko tur, atmet ar roku. Enerģiskā sieva pavada līdz pašam ceļam un paliek sava ābeļdārza ieskauda. Tikko pārļaižusi upenes, varbūt vārīs ievārijumu, rūpīgi noliks pagrabā un ziemā, kad ceļš būs sniega aizvilks, pie kūpošas tējas krūzes izgaršos vasaru, kas aiztecējusi nemitīgās rūpēs. Sikās? Varbūt. Tādās pašās, kā tūkstošiem citās lauku mājās, kam lieli pārmaiņu vēji pūš pāri.

● Te, Turku pagastā, ir manas dzimtās mājas, taču jau drīz abas ar mazmeitu Martu dosimies uz Līvāniem. Laiks gatavoties skolai, saka H.Vuškārniece. Martiņa, vecsmātes mīlestības lolota, šogad ies ceturtajā klasē. Foto: G.Kraukle

Ir cilvēki, kurus liktenis nesalauž

Manuprāt tāda ir arī gaišas sirsnības pilnā **HELENA VUŠKĀRNIECE**, kura te, Turku pagastā savās dzimtajās mājās, dzīvo tikai vasarās. Rudenī viņa kopā ar mazmeitiņu Martu pošas uz Līvāniem, uz Laimiņas skolu, kur Marta mācīsies ceturtajā klasē. Tas nebūtu nekas neparasts, ja vien Martiņai kopš dzimšanas nebūtu kustību traucējumu. Viņa nestaiģā. Vecmāte ik dienas ved meiteni uz skolu invalīdu ratiņos, ievēd klasē, pagaida, līdz beidzas stundas, tad abas dodas uz mājām. Pirms vairākiem gadiem vecmāmiņas sirds neļāvusi atstāt meiteni valsts aprūpē, bērniņš visu saprata, pārdzīvoja un raudāja, kad tuvinieki brauca prom.

Vecmāte uzņēmās rūpes. Šis pienākums nav viegls, un tikai Helēnas kundze pati zina, cik daudz spēka un ticības ir vajadzējis un vēl būs jāatrod. Grūtības mazmeitiņa atalgo ar savu pieķeršanos un mīlestību. Kad ieraugu Martu, saprotu — cik liktenis viņai ir atņēmis, tik gaišie spēki devuši vietā. Martiņa ir apbrīnojami gaišs, savam vecumam gudrs un dzīvespriecīgs bērns, nemaz nesamulst, atbild droši un spriež kā pieaudzis cilvēks. Tādi ir bērni, kas saņēmuši nedalītu tuvinieku mīlestību un jūtas pasargāti viņu gādībā.

Helēnas kundze stāsta, ka skolā attieksme pret Martu esot ļoti iekļūstīga un saprotoša. Bērni par viņu rūpējas, palīdz pārvietot ratiņus, pierod, ka viņu vidū var būt arī cilvēki, kam nepieciešams vairāk uzmanības.

Negatīvo Helēnas kundze nekrāj sevī. Atceras tikai vienu gadījumu, kad atceļā no Rīgas auto-

busa šoferis izraidījis vecmāti ar bērnu invalīdu ratiņos ārā, lai vispirms apkalpotu tos, kas spēj samaksāt. Tie, kas biļetes nepērk, var arī pagaidīt un, ja būs brīvas vietas, varēs arī apsēties, uzskatījis autobusa šoferis. Toreiz iekaukušies citi pasažieri, kam žēlsirdība un cieņa pret citu ciešanām nav bijusi sveša. Helēnas kundze neko nevienam nepārmēt.

Divreiz gadā vecmāte un Marta brauc uz sanatoriju, palīdzību sniedz arī Līvānu novada p valdība. Dzīvi ļoti spēj sarežģītu pavisam vienkāršas lietas, piemēram, kāpnes vai pie ikvienas ēkas. Ar ratiņiem tās nav iespējams pārvarēt. Cilvēkam ir liegta iespēja iekļūt veikalā, aptiekā, pat poliklīnikas laboratorijā ilgus gadus atradās trešajā stāvā. Cik reizi esmu Martiņu uz rokām nesusi augšā un lejā, saka Helēnas kundze.

Šomēnes Marta ar vecmāmiņu atkal brauks uz Rīgu, meitenīte pārcietusi jau trīs mugurkaula operācijas, tagad raizes sagādā nieru darbība. Ja domātu tikai par šīm lietām, mūžs nebūtu panesams. Marta tik ļoti pārdzīvojusi, kad ieminējušies, ka mācības varētu noritēt mājās, viņai gribas pie bērniem, skolā ir draugi, tur var runāties, jokoties, skraidīt. Jā, tieši skraidīt. Skraidu pa āru, teic nīrā meitenīte, kad jautāju, kas laukos sagādā vislielāko prieku. Pieķeras man pie rokas un ilgi, ilgi nelaiž vaļā, it kā gribēdama pateikt ko svarīgu. Savukārt man gribas, kaut dzīve būtu saudzīga pret šo maigo bērnu, kaut vecmātei izdotos noturēties pretī liktenim. Dzīvē patiesībā ir pavisam maz neiespējamā, kamēr pašiem pietiek spīts pieņemt dzīves izaicinājumus.

G.Kraukle

EIROZINAS

Zviedrijai izdevies aktualizēt jauniešu alkohola problēmas. Vispirms tika noorganizēta pasaules līmeņa konference «Jaunatne un alkohols». Tagad ES valstu veselības aizsardzības ministri apņēmušies sākt kopīgu cīņu pret pārmerīgo alkohola lietošanu jauniešu vidū.

Eiropas Komisijas pētījumā secināts, ka jauniešiem aizvien populārāka kļūst uzkodīte un agra nekontrolēta alkohola lietošana ārpus ģimenes,

turklāt alkoholu aizvien biežāk lieto pusaugu meitenes. Aizvien vairāk jauniešu Eiropā lieto alkoholu kopā ar citām narkotiskām vielām.

15-16 gadus vecu jauniešu vidū veikta aptauja liecina, ka uzkodīte visbiežāk vērojama Īrijā, Lielbritānijā un Dānijā. Saistība starp alkoholu un vardarbību īpaši spēcīgi izpaužas jauniešiem. Tas ir saistīts arī ar neplānotu grūtniecību, seksuāli transmisīvajām slimībām un noziegumiem.

Viens televizors maksā dažādi

Bukleti par ES naudū Latvijā

Labākā metode, kā pārliecināties, vai nojauktas visas tirdzniecības barjeras ES valstu starpā, ir vienas un tās pašas preces cenu salīdzinājums dažādās valstīs. 28. maijā publiskotajā Eiropas Komisijas pētījumā samērotas elektroniskās patēriņa preces.

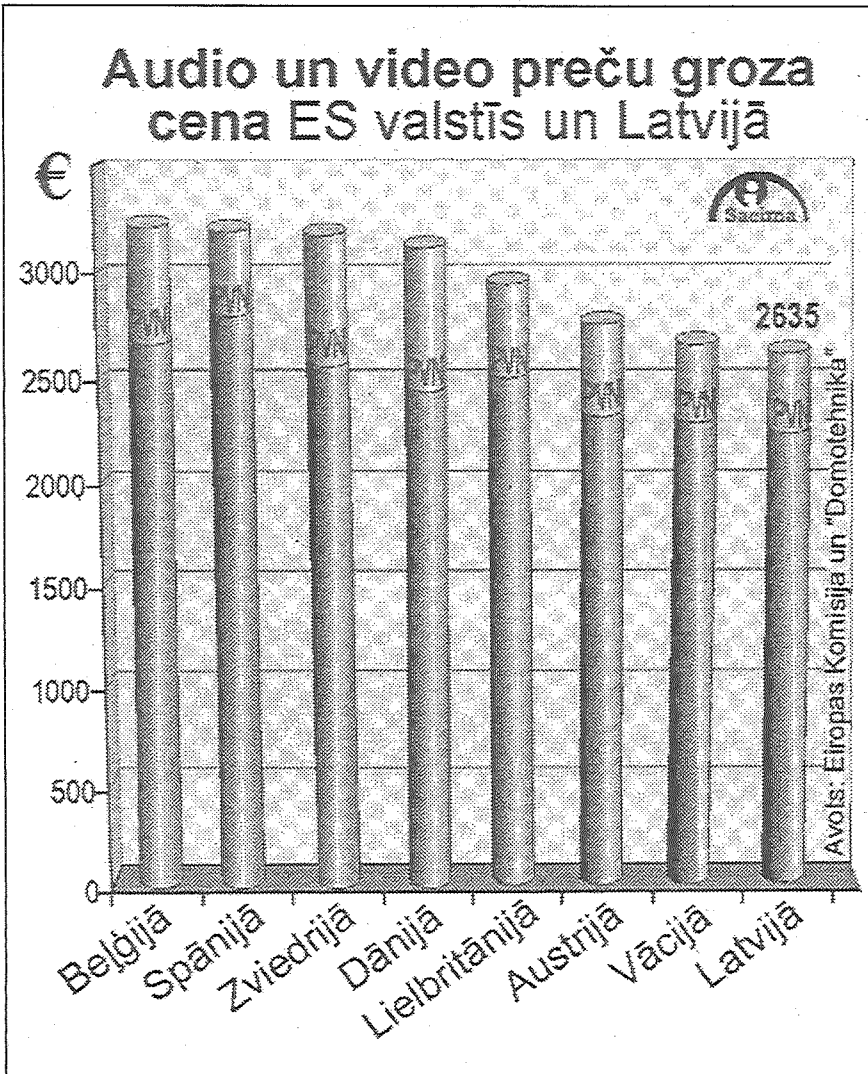
Izrādās, pircēji par televizoru vienā ES valstī var samaksāt pusotreiz vairāk nekā otrā, bija spiesta atzīt Eiropas Komisija. Piemēram, firmas «Philips» 14 collu televizora cena atšķiras par 41 procentu, bet 28 collu televizora cena — pat par 61 procentu.

Perfekta tirgus nav, tomēr var mēģināt aprēķināt ietaupījumus, kādi rastos, ja šīs preces iegādātos lētākajā veikalā. Šai pētījumā fiksēta attiecīgās iekārtas viszemākā cena veikalā, un ar to salīdzinātas visas dalībvalstis. Ja spāņi vai zviedri elektronikas preces pirktu Eiropas vislielākajos veikalos, tad viņi ietaupītu 20 procentus. Turpretim austriešiem vai vāciešiem ietaupījums būtu niecīgs — 4 līdz 5 procenti. Tas nozīmē, ka visdārgākā sadzīves tehnika ir Spānijā un Skandināvijā, bet vislētākā — Vācijā.

Vislielākā cenu atšķirība ir viena modeļa videomagnetofonam, kuru Dānijā pārdod 126% apmērā no ES vidējās cenas,

bet Vācijā 81% no vidējās cenas. Trešajā lētākajā valstī — Lielbritānijā — ir lētākās «Sony» mini stereo sistēmas.

Diagramma parāda elektronisko preču groza cenas salīdzinājumā (ar un bez PVN). Šai grozā ietilpst «Philips» pārnēsājama kompaktdisku atskaņotājs, «Sony» 14 collu televizors, «Sony» 28 collu televizors, «Panasonic» videomagnetofons, «Sony» DVD iekārta un «Panasonic» videokamera. No visām modifikācijām tika izvēlēta vislētākā. Rīgā cenas fiksētas veikalā «Domotehnika».

Ar Eiropas Savienības (ES) PHARE programmas atbalstu izdoti trīs informatīvie bukleti — par ISPA un SAPARD fondiem, kā arī bukleti par attīstības stratēģiju Latgales pilsētās.

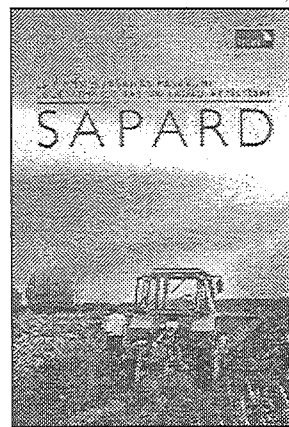
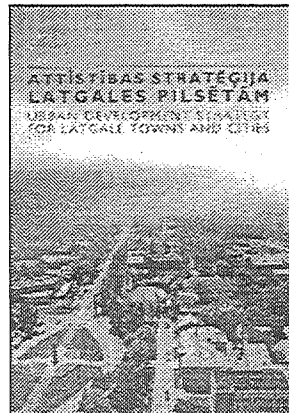
Bukleta par ISPA finansējumu mērķis iepazīstināt valsts institūciju, pašvaldību un nevalstisko organizāciju darbiniekus, citus interesentus ar ISPA projektu veidiem, pieteikšanas un iesniegšanas kārtību.

Bukletā informācija ir gan latviešu, gan angļu valodā. Izdevuma tirāža ir 3000 eksemplāru. ISPA bukleti bez maksas pieejami īpašu uzdevumu ministra sadarbībai ar starptautiskajām finansu institūcijām sekretariātā Rīgā, Smiļņu ielā 1, tel. 7095475.

Buklets un informatīvā lapa par SAPARD izdoti sadarbībā ar Zemkopības ministriju. Kā informēja izdevumu autori, bukletu uzdevums ir sniegt informāciju par pamatprincipiem, kā saņemt finansējumu SAPARD programmas mērķiem Latvijā, galvenajiem priekšnoteikumiem programmas sākšanai, kā arī administratīvās un ieviešanas procedūras.

Savukārt informatīvajā lapā izklāstīti astoņi soļi, kā iesniegt projektu pieteikumu SAPARD programmai. Izdevuma tirāža ir 5000 eksemplāru.

SAPARD bukletus izplata Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrā, kā arī katra rajona Lauksaimniecības konsultāciju birojā. Bukletus var saņemt Lauku atbalsta dienesta reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs. Bukletus saņēma arī Lauksaimnieku organizāciju Sadarbības padome, kas tos izplatīs savā paspārnē esošajām organizācijām.

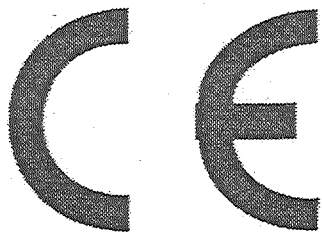

Buklets «Attīstības stratēģija Latgales pilsētām» tapis, sadarbojoties Latgales attīstības aģentūrai un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai. Izdevumā lasāma informācija par Latgales reģiona pilsētu attīstības stratēģijas prioritātēm un to īstenošanas pasākumiem, Latgales pilsētu attīstības koncepcija, kā arī stratēģijas izstrādes process. Buklets sagatavots gan latviešu, gan angļu valodā. Izdevuma tirāža ir 5000 eksemplāru.

Bukletu «Attīstības stratēģija Latgales pilsētām» var saņemt Latgales attīstības aģentūrā: Daugavpils, Rīgas iela 2-38, tel. 5428111.

CE — Eiropas kvalitātes zīme

Itin bieži uz veikalos nopērkamajām elektroprecēm, sadzīves tehnikas, rotaļlietām redzama divu apaļu burtu veidotā zīme «CE». Ko tas nozīmē? Kaut nāk no Eiropas Savienības, to nesaprot paši eiropieši.

Vienotais standarts atpazīstams visā Eiropā

CE zīme tika ieviesta 1993. gadā, lai visās Eiropas Savienības valstīs atpazītu preču atbilstību ES prasībām. Burti ir Eiropas Kopienas abreviatūra franču valodā. Šī ir pircējam ļoti noderīga, bet ne visai efektīvi izmantota sistēma.

Ir rinda jomu, kurās atbilstība ES standartiem ir obligāta, piemēram, elektrotehniskās preces. Bet tā netiek attiecināta uz pārtikas precēm, kosmētiku, zālēm,

CE zīmei jāpierāda pircējam, ka tā garantē atbilstību standartiem un augstu kvalitāti neatkarīgi no preces ražotāja.

apģērbu un ķīmijas precēm. Kopš 1985. gadā ieviesa jauno pieeju, standarti ir izstrādāti 22 nozarēs un ir pieņemti gandrīz pusotra tūkstoša standarti. Par to saskaņošanu atbildīgas trīs Eiropas standartizācijas iestādes: par vispārējiem — Eiropas Standartizācijas komiteja (CEN), par elektrotehniskajiem — Eiropas Elektrotehniskās Standartizācijas komiteja (CENELEC),

par komunikācijas līdzekļu standartiem — Telekomunikāciju standartu institūts (ETSI).

Lai preču zīmē drīkstētu uzlīmēt vismaz puscentimetru augstos CE burtus, produkta projektēšanas stadijā un tā ražošanā jāiziet astoņi novērtēšanas posmi — gan par kontroli ražošanas procesā, gan par atbilstību ES prasībām, gan dažādas kvalitātes pārbaudes. Novērtējumu neveic Briselē, bet gan no neatkarīgajām aģentūrām un pilnvarotajām iestādēm to izvēlas dalībvalsts valdība. Par atbilstību jāpārbauda un visu pārbaudu izmaksas jāsedz pašam ražotājam.

Eiropiešu pirkumu CE neietekmē

Pērn veiktajā aptaujā par Eiropas Kopienas preču zīmes atpazīstamību 38% eiropiešu atzinās, ka tādu nav pamanījuši.

Tie, kas to pazīst, visvairāk to pamanījuši uz elektroprecēm un

rotālijām, divreiz mazāk — uz datoriekārtām, telekomunikāciju ierīcēm un instrumentiem. Katrs desmitais to pamanījis uz drošības iekārtām sportam un hobijiem. Arī uz gāzes iekārtām, augstspiediena kastrolēm vai svariem.

Trakākais, ka tas ir apliecinājums, ka prece ražota Eiropā, nepilni 33 — ka tā atbilst likuma prasībām, bet tikai ceturtais zina, ka tā atbilst ES noteiktajiem tehniskajiem standartiem. Katrs desmitais to vērtē kā augstas kvalitātes zīmi, bet vēl tikpat — domā, ka prece nav bīstama.

Jāatzīst, ka katrā valstij ir atbilstības zīmes nacionālajiem standartiem — pavisam 17 pašreizējā savienībā, bet patērētājs pieradināts tikai pie savas valsts marķējuma. Brīvā preču tirgū ieplūstot importa mantām, zūd orientieris. CE ir radīts, lai tāds būtu. Bet vai pircēji to nem vērā iepērkoties?

Gandrīz puse no 16 tūkstošiem

aptaujāto — nekad. Ceturtdaļa atzīst, ka nem vērā (dažreiz — 12%, bieži — 7% vai vienmēr — 3%). Reti ar to rēķinās 13 procenti.

Tāpat gandrīz divas trešdaļas ES valstu iedzīvotāju CE zīmi redzējuši uz precēm, bet tikai katram ceturtajam no viņiem šī zīme ietekmē preces izvēli.

Preces izvēli ietekmē pazīstamu kompāniju nosaukumi

Šogad Eiropā aptaujātie pircēji atzinuši, ka viņi labāk izvēlas labi zināmu kompāniju ražojumus. Salīdzinot šo pazīstamo «preču zīmju» cenas ar identiskas kvalitātes, bet mazāk pazīstamām precēm, atklājies, ka patērētāji par «firmas vārdu» gatavi piemaksāt 40 procentus no cenas. Šo dārgākās preces izvēli var noteikt arī lielo kompāniju reklāmu biežāka demonstrēšana.

APSVEIKUMI, INFORMĀCIJA

Audz laimīgs, mazais!

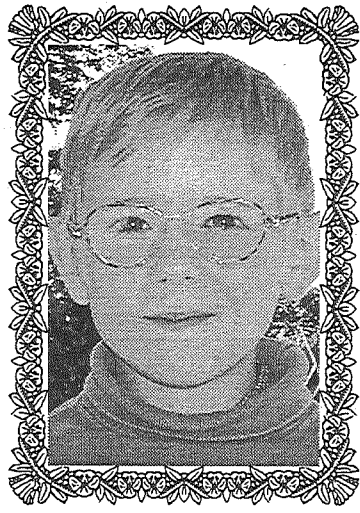
Vijas Kivlenieces meitiņa, jaunākā Preiļu iedzīvotāja, piedzima 27. jūlijā, dienā, kad daba pilnā dabā dāvināja bagātīgas lietussāznes. Tagad Vija atceras, ka bijis brīdis, kad visā dzemdību zālē nodzīšusi elektrība, bet labi, ka meitiņa tobrīd jau bija nākusi pasaulē. Pats pirmais mazulīti apciemoja tētis **Ilmārs**. Otrā dienā ar mazo māsiņu iepazīs arī deviņgadīgā Aija. Viņa jau ilgi bija sapņojusi par mazu māsiņu, tāpēc uz slimnīcu nāca katru dienu, apmīloja un apcubināja mazulīti.

Aija līdz šim bija vienīgā palīdzē un vienīgais acuraugs saviem vecvecākiem. Vecmāmiņa Tekla, otra vecmāmiņa Emilija un vec-tētiņš Jānis dzīvo laukos, meitene gaidīta ir gan vienās, gan otrās mājās. Tagad vecvecākiem būs otra auklējama mazmeita.

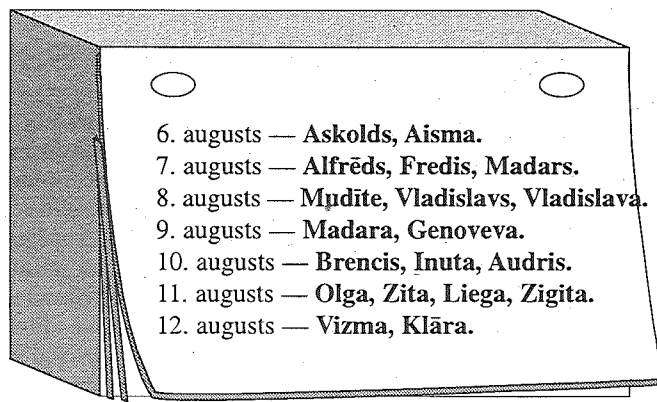
Aicināta pateikt savam bērniņam novēlējumu, Vija sacīja, — ar Dieva palīdzību viņa pasaulē nākusi, un lai Dieviņš viņai stāv klāt šajā dzīvē!

Vija Kivleniece par sirsniņu un mīlestību pateicās ārstiem Svetlanai Morozovai, Jurim Kļaviņam vecmātei Aleksandrai, bērnu mā-sai Baibai un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Daudz laimes, mazo gaviļņiek!

RAMIRS FIŠERS («Pasaciņa») 6. jūlijā svinēja savu sesto dzimšanas dienu. Ramirs pēc dabas ir mierīgs zēns, samērā kluss un ļoti, ļoti centīgs, pamanījušas audzinātājas. Viņš darbiņus veic lēnītēm, bet pienākumu izpildē ir kārtīgs. Mīļākā nodarbe dārzīnā Ramiram ir strādāšana par dežurantu. Šo svarīgo pienākumu zēns veic ar lielu pienākuma apziņu, viņš palīdz auklītei uzklāt galdus, saliek šķīvjus, dakšīņas un karotītes, bet no virtuves atnes maizīti. Viņš ir draudzīgs un labi saprotas ar visiem bērniem, bet stiprāka draudzība zēnam izveidojusies ar Valentīnu. Ramirs nav īpaši izvēlīgs, taču viens gan viņam negaršo, un tie ir piena produkti.

6. augusts — Askolds, Aisma.
7. augusts — Alfrēds, Fredis, Madars.
8. augusts — Mūdīte, Vladislavs, Vladislava.
9. augusts — Madara, Genoveva.
10. augusts — Brencis, Inuta, Audris.
11. augusts — Olga, Zīta, Liega, Zīgita.
12. augusts — Vizma, Klāra.

Viņš atkal raud!

Pirmais brēciens, ar ko mazais sevi pieteic pasaulē, iepriecina visus. Dzemdējošo māmiņu un gaidošo tēti ar to, ka beidzot ir piedzimis, ārstu un vecmāti ar to, ka ir nīpris un veselīgs un nav jāceras pie dažādām metodēm, ar kurām mazajam pūlas dot dzīvības spēkus. Bet mazais ir gatavs veselai brēcienu sērijai. Vispirms jauno vecāku ausīs tā skan kā salda mūzika. Bet pienāk laiks, kad viņi sāk bažīties. Bērns ir apkopts, paēdināts, ārsts apgalvo, ka vesels, bet kāpēc viņš raud? Māte sanervozējusies dienu un nakti, tētis uz darbu iet neizgulējies, saērcināts un nonāk konfliktā ar priekšnieku. Vecākiem liekas, ka nekad nepienāks laiks, kad viņu stundām brēcošais zīdains būs kļuvis par apkārtčāpojošu, mīli smaidošu un lalinošu mazuli. Ja vēl omes ar saviem neiederīgajiem padomiem, — lai izbēcas, uz rokām gan nevajag ņemt, izlutināties, — tad gaidītās laimes vietā pirmie mēneši jaunajiem vecākiem pārvēršas par istu murgu.

Ko par to saka pediatrijas speciālisti?

Ja līdz trīs nedēļu vecumam bērns bijis mierīgs, bet raudāšana sākusies pēc tam, visticamāk, pienācis laiks, kad klāt ir fizioloģiskās vēdersāpes. Dažiem tās ir stiprākas, bet dažiem vājākas. Vēdergraižes parasti mēdz ilgt līdz trīs četru mēnešu vecumam. Raudas šādos gadījumos ir lēkmjveidīgas un pēkšņas, mētajot rokas un pieraujot kājas. Mazais var kliegt pat

pāris stundas no vietas. Gāzes var mazināt, noguldot bērnu uz punciņa, uzliekot uz atsegta tēta vai mammas vēdera, šūpojot virzienā uz augšu un uz leju, vai arī lietojot ārsta izrakstītas zāles pret vēdera uzpūšanos.

Bērns raud tāpēc, ka grib ēst. Šādos gadījumos viņš raud monotoni, kliegšana nav histēriska un nomierinās, kad ir paēdis.

Par nepatīkamiem apstākļiem — slapiem autiņiem, karstumu, neērtu pozu, spiedošu apģērbu zīdāinīti mēdz paziņot ar skaļiem brēcieniem. Pieredzējušas māmiņas bērnu mēdz cieši ielīt autiņos. Guļot brīvā apģērbā, bērns mūža pirmajās dienās reizēm var satrūkties pats no savām roku vai kāju spējām kustībām.

Daži bērni ilgstoši raud vakaros. Viņi jūtas pārguruši no jaunajiem dienas iespaidiem un nevar aizmigt. Vislabāk palīdzēs mierīga gaisotne — pustumsa, klusums. Palīdz arī ikvakara rituāli — vannošana, ietērpšana nakts drēbītēs. Tomēr, ja bērns ir samieļojies, labāk uzreiz nolikt gulēt, nevis vannot.

Kad bērns sasniedz divu mēnešu vecumu, ar raudām viņš atgādina par savu sabiedrību un tādējādi vēsta, ka ir atstāts viens, ka viņam ir garlaicīgi.

Ir bērni, kuriem par ēšanu, tīriem autiņiem un visu pārējo svarīgāks ir kontakts ar māti. Viņi nomierinās un jūtas drošībā, kad sajūt viņas ķermeņa siltumu, elpošanu un sirdspukstus. Veltīgi bažīties par to, ka mazo varētu izlutināt. Ja vēlaties, lai bērns šajā pa-

saulē justos droši, lai arī vienatnē būtu mierīgs, viņš ir pietiekami daudz jāņem rokās. Sūpuli raudošs bērns, kuru nepaņem uz rokām ne māte, ne tētis, ne vecvecāki, aizbildinoties ar darbiem un ar to, ka nevēlas bērnu «pieradināt pie rokām», izaugs par nedrošu un kompleksainu būtni.

Bērns noteikti jānomierina tad, kad viņš histēriski klieudz. Mazais šādos brīžos patērē ļoti daudz enerģijas, bez tam var izveidoties nabas trūce.

Jaunajai mātei maksimāli jāatvieglo sadzīves rūpes. Bērns ir svarīgāks par darbiem. Nav jācenšas mazuli ātrāk dabūt gulēt, lai atrastu laiku darbiem. Bērna dzīves pirmajā laikā sievietei var atļauties būt sliktāka mājsaimniece, bet viņai jābūt labai mātei.

Raudāšana var būt saistīta arī ar negatīvām izjūtām mātes grūtniecības laikā. Mazajam ir vajadzīgs mierīgs dzīves ritms bez skaļiem trokšņiem un bez skaļas mūzikas, bez televizora, patīkama gaisotne ģimenē, draudzīgs, bet nevis naidpilns tonis starp vecākiem. Bērns nogurst, ja dienas laikā viņam jāstāpjas ar daudziem cilvēkiem. Raudzībniekus ieteicams aicināt pēc trīs mēnešu vecuma.

Raudulīga bērība vecākiem, kuri ir pārliecinājušies, ka bērns ir vesels, labi ēd, pieņemas svarā un nav iemesla viņa brēkšanai, jāapbruņojas ar pacietību un mīlestību. Pusgada vai gada vecumā neizprotamās raudas pāries.

Sagatavoja L.Rancāne

Uzmanību! Bīstamas preces

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs Informācijas ātrās apmaiņas sistēmas par bīstamām precēm ietvaros ir saņēmis informāciju no Koordinācijas sekretariāta par to, ka Ungārijas tirgū atklātas preces, kuru lietošana ir bīstama patērētāju drošībai un veselībai.

Atklātas virvēs iekaramās bērnu šūpoles:

- Koka šūpoles, sēdeklis izgatavots no diviem dēļiem, kuri ir piestiprināti pie diviem balsta dēļiem.
- Koka šūpoles, sēdeklis izgatavots no trim lakotiem koka dēļiem, kuri piestiprināti pie diviem balsta dēļiem.
- Koka šūpoles, sēdeklis iz-

gatavots no trim koka dēļiem, kuri piestiprināti pie diviem balsta dēļiem.

Šūpoles ir iepakotas caurspīdīgā plastikāta maisā, uz kura ir uzrakstīts ungāru valodā: «Forgalmazo: VE Kft.».

● Šūpoles, kuru sēdeklis izgatavots no mākslīga violeta materiāla un piestiprināts pie sintētiskām virvēm.

Šūpoles ir iepakotas caurspīdīgā plastikāta maisā, uz kura ir uzrakstīts ungāru valodā: «VE Kft. SPORTBARKACS».

Ražotājuzņēmums «VE Kft.», ražotājvalsts Ungārija.

Šūpoles rada risku gūt traumas, jo šūpoļu virvju diametrs neatbilst standartam.

Atklātas koka šūpoles, kuru sēdeklis izgatavots no pieciem koka dēļiem, kuri ir piestiprināti

pie diviem balsta dēļiem. Četras sintētiskas virves ir izvērtas caur cilindra formas zaļiem koka stienīšiem, kuru galos ir zilas un sarkanās koka bumbiņas. Virspusē ir koka aizsargstieņi.

Šūpoles ir iepakotas caurspīdīgā plastikāta maisā, uz kura ir uzrakstīts ungāru valodā: «Forgalmazo: VE Kft.».

Ražotājuzņēmums «VE Kft.», ražotājvalsts Ungārija.

Šūpoles rada risku gūt traumas un saindēties, jo izstrādājuma krāsas noturība ir virvju diametrs neatbilst standartam, kā arī ir pārsniegta svina un hroma pieļaujamā norma.

Atklāti koka klucīši, modelis «Jatek dzsungel».

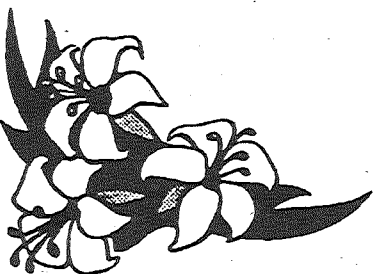
Ražotājuzņēmums «Herczeg Szabolcs», ražotājvalsts Ungārija. Klucīši rada risku saindēties, jo

izstrādājuma krāsas noturība neatbilst standartam, kā arī ir pārsniegta bārija un hroma pieļaujamā norma.

Atklāta rotaļlieta grabulis svilpe. Grabulim ir tauriņa forma, tā spārnu daļā ievietotas krāsainas bumbas, roktura galā svilpe, virs tās četri krāsaini riņķi. Grabulis ir oranžā, zaļā, sarkanā, violetā, dzeltenā un zilā krāsā.

Ražotājuzņēmums nav zināms, ražotājvalsts Ķīna. Rotaļlietas lietošana rada risku bērna veselībai. Izturības pārbaudē grabulis salūza sastāvdaļās, kuras ir pārāk sīkas un var izraisīt aizrīšanos un nosmakšanu. Grabuļa rokturis ir pārāk garš, tā iebāšana mutē var izraisīt vemšanu.

I.Kanela,
Patērētāju informēšanas
sektora vadītāja

SPORTS, VALASPRIEKŠ

Latvietis pasaules augstāko virsotņu iekarojumos

Latvijas Kalnu fonda alpinists Ilgvars Pauls no Čēsīm šovasar iekaroja vienu no pasaulē visgrūtāk aizsniedzamajām virsotnēm — 8125 metrus augsto Nangaparbatu Karakoruma kalnu grēdā Pakistānā. Uz kalniem Ilgvars devās vācieša Ralfa Duimovica starptautiskās ekspedīcijas sastāvā.

spedīcijā. Ilgvars Pauls augstu vērtē Ralfa Duimovica organizētību. Ja grib uzkāpt Pakistānas astoņtūkstošniekā, nevar gaidīt, kad pienāks labvēlīgs laiks, un tad sākt rīkoties. Ir jābūt slīktā laikā, lai visaugstākajā punktā nokļūtu tajā īsajā brīdī, kad laiks ir labvēlīgs. Ralfs teicami organizē precīzu meteoroloģisko prognožu saņemšanu. 12 cilvēku komandā bijuši arī citi nevācieši — viens japānis, divas spānietes, viens austrietis.

Uz jautājumu, kas Ilgvaram ir Kalns, viņš atbild, ka tas ir arī paša cīņiņš, sevis pārvarēšana, Kalna pārvarēšana, domas par šo Kalnu. Ar Kalnu jāprot sadzīvot, arī cienīt vietējos cilvēkus un viņu tradīcijas. Kalns paņem spēkus. Vēl ilgi pēc nokāpšanas no kalna un atgriešanās mājās ir jūtamas dehidratācijas procesa sekas. Ūdeni, kāpjot kalnā, var dabūt labi ja litru pusotru dienā. Tas ir tāpat, kā skriet maratonu ar vienu minerālūdens pudeli. Šādos apstākļos sāk izžūt ne tikai muskuļi, bet arī smadzenes, saka Ilgvars.

Ilgvaram ir ģimene, — sieva, divi dēli. Gatavošanās kalnos kāpšanai prasa pacietīgus, smagus treniņus visa gada garumā. Katru rītu Ilgvars veic elastības un spēka vingrinājumus. Trenējas karatē. Ilgvaram ir augstākā izglītība celtniecības nozarē. Viņa nopelni, nesot pasaulē Latvijas vārdu, novērtēti ar augstu apbalvojumu. Ilgvars Pauls ir Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks.

(Saisināti no «Neatkarīgās Rīta Avīzes»)

Vācieši Nangaparbatu sauc par Likteņkalnu, stāsta Ilgvars Pauls. Viņi mēģinājuši tajā tikt augšā jau aizpagājušajā gadsimtā, bet tas izdevies tikai 1953. gadā austrietim Hermanim Būlam. Šo kalnu sauc arī par Slepkavnieku (Killer Mountain). No tiem alpinistiem, kas sasnieguši šī kalna virsotni, bojā gājuši trešā daļa. Starp 14 pasaules virsotnēm, kas ir 8000 metru augstas, vēl slīktāki rādītāji ir tikai Anapurnai. No tiem, kas sasnieguši tās virsotni, bojā gājuši puse. Pirms starptautiskās ekspedīcijas, ar kuru kopā kalnos devās Ilgvars, no 189 virsotnes aizsniedzējiem 69 pēc tam gājuši bojā. Kalnos bojā gājušo vidū ir arī Ilgvara komandas un sasaistes biedri. Viņš ir piedzīvojis, ka pēc gada vai diviem uz mūžīgā sasuluma ir nācies atkal sēdēt blakus šiem ledū sastingušajiem biedriem. Atgriežoties no Everesta, atceras Ilgvars Pauls, viņš atpūties blakus Skotam Fišeram, kas bija miris pirms gada. Viens sasalis, bet otrs dzīvs.

Kalnu skaistums mūs pieved tuvu nāvei, atzīstas virišķīgais latvietis. Varbūt pat reizēm šajā nā-

ves procesā esam iekšā, viņš saka. Bet kalnus nevajagot raksturot ar nāves briesmām.

Ilgvars Pauls ir izvirzījis sev mērķi uzkāpt visos pasaulē esošajos astoņtūkstošniekos. To ir četrpadsmit. Visos četrpadsmit līdz šim ir uzkāpuši septiņi pasaules alpinisti. Pa divpadsmit uzvarētām virsotnēm rēķinā ir kādiem pieciem, sešiem. Visos kalnos, kuros Ilgvars ir bijis, viņš atin un paceļ Latvijas karogu. Uz dzīvības un nāves robežas balansējot, kur katram lieka svara gramam var būt izšķiroša nozīme, Ilgvars nes līdzī savas valsts karogu. Nav daudz tādu valstu, kuru karogi plīvojuši pasaules augstākajās virsotnēs.

Ilgvars pēc kārtas ir sasniedzis visu kontinentu augstākās smailes. No pasaules 14 kalniem, kas augstāki par 8000 metriem, viņš ir uzkāpis septiņos — Daulagiri (8167 metri), Čo Oju (8201 m), Everestā (8848 m), Lodzē (8516 m), Šišapangmā (8012 m), Gašerbrumā II (8035 m) un Nangaparbatā (8125 m).

Jau otro reizi Ilgvars kalnos devās vācu alpinista organizētajā ek-

Kalnos kāpšana ir komandas darbs

Preiļu uzņēmējs Juris Urtāns, pēc profesijas — ārsts, piecpadsmit gadus bijis kalnu tūrisma entuziasts. Studiju gašos devies kalnos kopā ar citiem tādiem pašiem kalnu romantiķiem, bet, dzīvodams Preiļos, — ar medīkiem un ar ģimeni. Toreizējā Padomjzeme piedāvāja plašas iespējas virsotņu iekarošanai. Uz vienām devās iesācēji, bet citu augstums pārbaudīja īstu vīru rūdījumu. Kalnu tūristu maršruti veda pa kalnu pārejām, bet alpinisti iekaroja virsotnes. Juris Urtāns, kurš iepazīties ar daudzām augstākajām kalnu pārejām, saka, ka vairākas no tām sarežģītības un augstuma ziņā bija vēl grūtāk pārvaramas nekā viena otra virsotne. Viņa personīgais rekords — Omāra Haijama pāreja Pamirā vairāk nekā sešu kilometru augstumā.

Kā Juris Urtāns vērtē Ilgvara Paula izvirzīto mērķi — uzkāpt visos četrpadsmit pasaules kalnos,

kas augstāki par astoņiem tūkstošiem metru un jau sasniegtās uzvaras?

— Gribu teikt, ka šie panākumi nav radušies tukšā vietā. Pirms Savienības sabrukšanas Latvijā bija izveidojusies ļoti laba kalnos kāpēju skola. Toreiz kalnos kāpēji vēl dalījās divās daļās — kalnu tūristi un alpinisti. Valstij ieejot pasaules aprītē, šie abi virzieni saplūda kopā. Bet tajos abos bija cilvēki ar augstu kalnā kāpēju meistarību Padomju Savienības kalnos. Šie kalni savā ziņā bija unikāls poligons, kurā varēja rādīt visu meistarību un to tālāk pilnveidot. Šī bāze deva iespēju labākajiem alpinistiem atbilstoši Latvijas finansiālajām iespējām kāpt aizvien sarežģītākās virsotnēs. Ilgvars Pauls ir guvis vislielākos panākumus. Atzišos, man kļūst skumīgi, domājot par to, ka viņa gājiena organizatori maz dara, lai publiskotu Ilgvara Paula sasnie-

gumus. Mēs ļoti maz zinām par to, ka mūsu valstī ir tāds cilvēks, kurš nes Latvijas vārdu pasaulē. Ne jau katrā valstī ir tādi cilvēki, kuri varētu lepoties ar šādiem sasniegumiem.

Ko kalnos kāpšana pagēr no cilvēka? Juris Urtāns uzskata, ka, pirmkārt, tā nav veicama cilvēkam vienatnē. Tā prasa komandas darbu. Lai varētu uzkāpt virsotnē, daudziem cilvēkiem jāpalīdz uzkāpšanu sagatavot. Tas attiecas uz nometņu ierīkošanu, uz nastu nešanu, uz precīzām meteoroloģiskajām prognozēm un tamlīdzīgi. Arī agrākajos laikos tā bija, ka pat ļoti spēcīgs kalnos kāpējs neko nevarēja paveikt, ja viņš uz kalniem gāja grupā, kas nespēja tikt virsotnē.

Otrkārt, virsotņu iekarošanai vajadzīga pacietība, izturība, mērķtiecība, teicamas fiziskās dotības, rūdījums.

L.Rancāne

Futbolā uzvar preilieši

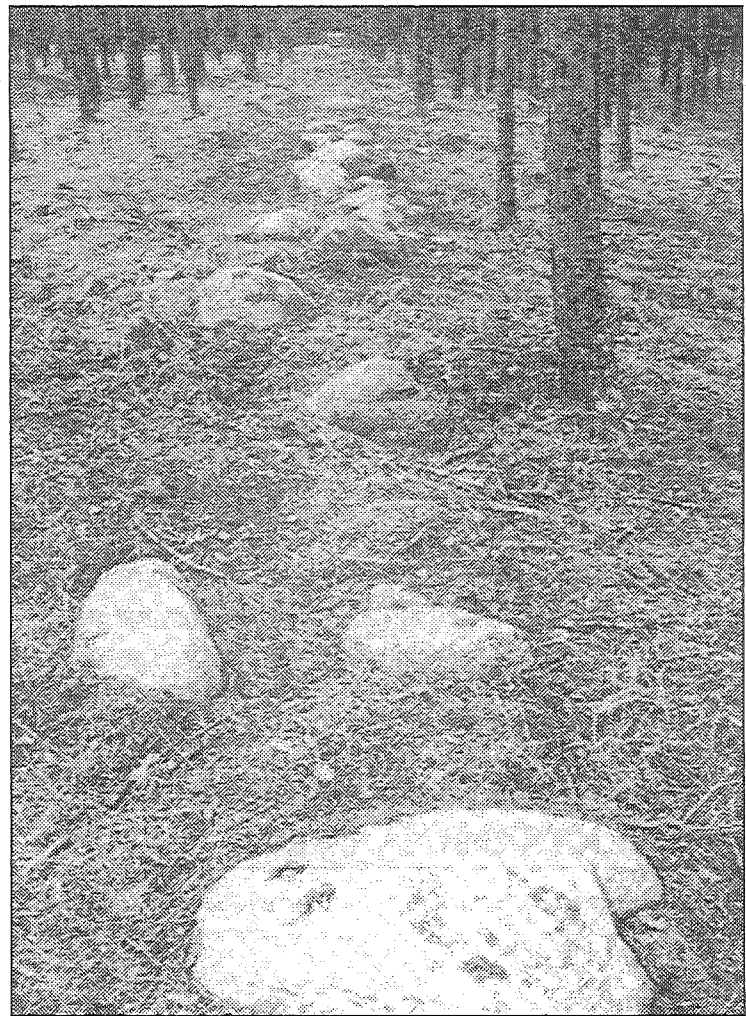
• Ziemeļaustrumu futbola līgas čempionātā sācies otrais aplis. Savā starpā tikās Preiļu un Līvānu futbola klubi. Līdz šim preilēniešiem reti bijusi izdevība pieveikt savus kaimiņus no Līvāniem, toties šajā reizē saimnieki varēja «atveldzēt dvēseli». Līvānieši ieradās vājākā sastāvā, un tas noteica rezultātu. Pirmajā puslaikā Preiļi guva piecus vārtus, otrajā — vēl trīs. Viesi rezultatīvi spēlēja divreiz, un spēle noslēdzās ar 8:2 Preiļu labā. Starp līvāniešiem izcēlās V.Jackins un A.Vaikulis. Brīdinājumus nopelnīja A.Rumps un E.Lazdāns. Preiļi pagaidām ieņem

trešo vietu, bet futbola klubs «Līvāni» ir astotais. Bez tam M.Pizelis un A.Vaikulis dala 4.-8. vietu rezultatīvāko sarakstā ar 7 gūtiem vārtiem. Nākamās spēles komandas aizvadīs 12. augustā. Preiļi uzņems vicelīderus — Jēkabpils SS/Namejs, bet līvānieši viesosies Rēzeknē. Pārējo spēļu rezultāti: Balvu Vilki/ATU — MSB/Alūksne 1:1; SS/Namejs — FK Madona/Kvarcs 0:6, Ditton (Daugavpils) — Paritets/DV W:0 (neierašanās uz spēli).

A.Martusevičs,
Ziemeļaustrumu futbola līgas sacensību direktors

INTERESANTI

Nav ticamu versiju par noslēpumainajiem akmeņiem

● Akmeņi kļuvuši redzami tikai pēc koku izciršanas. Pēc pētnieku aplēsēm, priežaudze varētu būt 50-80 gadus veca.

Amazones džungļos vēl šodien atklāj ciltis, kas nepazīst metālu, Āfrikā atrod nesamērīgi vecus cilvēku kaulus, no mūžīga sasuluma izvelk zauru atliekas. Bet pie mums? Jā, arī pie mums ir dažādi atklājumi jeb vienkārši kaut kas ļoti sens, par ko šodien vairs neviens neatceras.

Lūk, dažus desmitus kilometru uz ziemeļiem no Liepājas, proti, uz dienvidrietumiem no Ziemupes baznīcas, nupat atklāts nezināmas izcelsmes un nesaprotama pielietojuma akmeņu krāvums. Tas ir ieputināts smiltis un to sedz bieža sūnu kārta. Krāvums, slēpts 50 līdz 80 gadu vecā priežu audzē, šķērso meža ceļu un no mežaudzes iziet klajumā, kur PSRS armija bija izbūvējusi raķešu karaspēka komandpunktu un šo akmeņu veidojumu iznīcināja. Tā īstais garums nav zināms. Pagai-

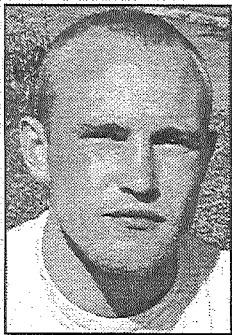
dām, apsekojot ar satelītmērījuma iekārtām, apzināti 826 metri.

Versijas var būt dažādas. Akmeņi krauti, lai sargātu laukus pret plūstošām smiltīm. Vienkārši žogs. Mols pret jūras uzbrukumu sauszemei. Taču neviena no šīm versijām neiztur kritiku. Smiltis šo «aizsargu» jau ir ieputinājušas. Žogs bez saistvielām nav nekāds žogs. Ūdens šos akmeņus vienkārši noskalot. Nav arī izpētīts, cik augsts šis krāvums bijis.

Vērgales senatnes pētniekiem Alfrēdam Šņipkem par to nekas nav zināms. Tāpat liepājnieks Vilis Siksnis, uzlūkojot attēlus, izbrīnā raustīja plecus. Jā, tur atradās PSRS armijas bāze, tā bija robežzona — tādat vismaz 50 gadus tur savu kāju nav spēris neviens civiliedzīvotājs. Atliek vienīgi cerēt uz gados vecāko paaudzi vai uz atmiņām, kuras tā varētu būt nodevusi tālāk.

«Kursas Laiks»

Kur jūs peldaties un kas jāievēro, lai peldēšanās būtu droša?

Igor Vasiljevs no Rēzeknes, ciemojās Preiļos:

— Nezinu nevienu speciāli iekārtotu peldvietu. Peldos Krāslavas rajona ezeros un Rēzeknes rajona Rāznas un Vertukšņas ezeros tikai zināmās vietās. Pie ezeriem nav glābēju. Šovasar noslika man pazīstams cilvēks, bet es nezinu, kādās apstākļos tas notika. Cilvēkiem arī pašiem jāievēro piesardzība.

Jānis Priede, uzņēmējs no Rīgas, pirms pāris mēnešiem pierakstījies Aglonas pagastā:

— Vai tad glābējus var nolikt pie katra ezera? Man Latgalē nācies redzēt daudzus tā sauktos piknikus pie ezeriem, kad atpūtnieki ierodas ar lielu daudzumu alkohola, sadzeras un četrpūs iet peldēt. Aglonā ir labi ezeri, un tajos varētu iekārtot normālas peldvietas ar ērtām automašīnu stāvvietām. Esmu bijis liecinieks un pats piedalījies glābšanā uz ūdens. Šovasar apgāzās plosts ar cilvēkiem pie manas māmas mājas Smiltēnē. Arī viņi bija sadzērušies.

Lana Gavrilova, skolniece Preiļos:

— Mēs abi ar brāli bijām laukos un sasvīduši aizgājām peldēties uz kaimiņu dīķi. Pēc tam ar mašīnu braucām uz mājām. Un saslimām ar plaušu karsoni. Tagad abi guļam slimnīcā. Vēl būs ilgi jāārstējas. Pirms tam mēs reizēm braucām peldēties uz Gailiņu ezeru. Turp braucu ar krusttēvu un draugiem. Viņi mūs pieskatīja.

Tatjana Šaginova, Preiļu 2. vidusskolas skolotāja:

— Peldēt protu, bet gandrīz nemaz nepeldos. Karstā laikā var ātrāk noslikt, jo var saraut krampi. Kādreiz noslika mana klasesbiedre, arī viens mans skolēns aizgāja bojā. Līdz ar to man ir negatīva attieksme pret ūdeņiem. Tagad arī pie ūdeņiem ne vienmēr var piekļūt. Visur priekšā privāteritorija. Žēl, ka Preiļu dīķi nav iekārtoti kārtīgi peldvieti. Kādreiz tē bija pat atsevišķa peldēšanas vieta pavisam maziem bērniem. To varētu atjaunot, nav jau tik sarežģīti iztīrīt dīķi.

Tatjana Ivansone, strādā slimnīcā:

— Žēl, ka Preiļos nav nevienu iekārtotu peldvietu. Par ka ūdenskrātuve mazgā mašīnas, peldina suņus, cilvēkiem te nav kur peldēties. Mūsu ģimene brauca uz Gailiņu ezeru, bet mazākajam bērnam no ūdens uzmetās izsistumi. Visiem trim mani bērniem nākas pat vasarā iet peldēties uz baseinu.

L.Rancāne

Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Visskaistākie ziedi, vismīļākie novēlējumi Pēterim Skutelim 55 gadu jubilejā!
Drongu ģimene

ERGO Rīgas Fenikss
apdrošināšana

Generālaģentūra — Preiļos, Brīvības ielā 76 (blakus CSDD).

Obligātajai autovadītāju apdrošināšanai (OCTA) dāvina

30% ATLAIDI.

Darba laiks: no 8.00 līdz 17.00.
Tālr. 1-5307038.

SIA «Degas» lielveikalā

Preiļos, universālveikalā, 2. stāvā apģērbiem **20% atlaide**, mēbelēm no Vācijas līdz **20% atlaide**.

Jēkabpils firma pārdos un mainīs pret vilnu dziju, audumus un trikotāžu 7. augustā Rudzātos 8.00, Priekuljos 8.30, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.30, Silajānos 11.30, Stabulniekos 12.30, Galēnos 13.00, Polkoronā 13.30, Smelteros 14.00, Anspokos 14.30, Steķos 15.00. 8. augustā Rožupē 8.00, Vanagos 8.30, Lielkuršiņos 9.00, Upmalā 9.30, Piliškās 10.00, Anspokos 10.30, Kastīrē 11.00, Rušonā 11.30, Ārdavā 12.30, Pelēcos 13.00, Arendolē 13.30, Rimicānos 14.00.

No 1. līdz 31. augustam PREIĻU RAJONA VAKARA (MAINŪ) UN NEKLĀTIENES VIDUSSKOLA UZŅEM AUDZĒKNUS

7.-12. klasē (latviešu un krievu plūsmā) 2001./2002. māc. gadam Preiļos, Celnieku ielā 2 katru darbdienu no plkst. 10.00 līdz 12.00.

Telefoni: 21401, 24447, 24118, 9439977, 21441.

lestatājos līdz jābūt šādiem dokumentiem:

× Izglītību apliecinājošiem dokumentiem (apliecība par pamatizglītību, sekmju saraksts (10. kl.) vai arodskolas diploms, sekmju izraksts (11., 12. kl.) vai licība par... klases beigšanu (7., 8., 9., 11., 12. kl.).

× Pase vai dzimšanas apliecība.

× Skolēna medicīniskā karte 026/u un izraksts no 027/u par izdarītajām potēm (stājoties 10. kl.).

SIA «Piebalgas tekstils» vietas mainas punkts rīko izbraukumu 7. augustā 8.30 Turkos, 9.00 Steķos, 9.30 Rudzātos, 10.00 Priekuljos, 11.00 Smelteros, 12.00 Polkoronā, 12.30 Galēnos, 13.00 M. Trūpos, 14.00 Stabulniekos, 14.30 Pienīnos, 15.00 Lībos, 16.00 Kastīrē, 16.30 Jaunaglonā, 8. augustā 8.30 Aglonā, 12.00 Ārdavā, 12.30 Aizkalnē, 13.00 Pelēcos, 14.00 Arendolē, 14.30 Vecvārkavā, 15.00 Vārkavā, 15.30 Sutros, 16.00 Rožupē.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 46384, 44179,
mob. tel. 9161121.

ZEMAS CENAS!

IU «Vīlcāns V» Livānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā granīta pieminekļus, apmales.

Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

Pārdod

MTZ-82 UK, 1991. g., ZIL-131. Tālr. 9429775; rudzu, kviešu klijas. Vīrs 1 t piegāde. Tālr. 5263480, mob. tel. 9487187;

2 istabu dzīvokli. Tel. 9796043;

zirgu. Tālr. 9285987;

iebrauktu ķēvi. Tālr. 43956;

3. laktācijas govī. Tālr. 54626.

Dažādi

Kaltē un tīra graudus. Tālr. 9866872.

10. augustā Preiļu tirgū KOKAUDZĒTAVA «MEZA-RASAS» pārdos dekoratīvos stādus — tūjas, kadiķus, ziedošās formas u. c.
Mob. tel. 9263753.

PĒRK bērza baļķus

2.75, 3.10, 5.5 m;

bērza bezzaru dēļišus.

Tālr. 48-21651, mob. tel. 9413175.

Iepērkam liellopus,

jaunlopus, teļus, aitas,

zirgus, cūkas dzīvsvārā.

Tālr. 55798, 23887, 9183601,
6461550.

SIA «AIBI» pērk liellopus, zirgus,

jaunlopus, aitas, cūkas.

+12%, +18%.

Tālr. 4871185, 9478728, 9445135,
4871804.

Pērk bērza papirmalku.

Labā cena.

Tālr. 9492897, 23286.

RECEPTES

Salāti, salātiņi...

Tomātu salāti

200 g liesā Bauskas siera, 8 vidēji lieli tomāti, saišķītis svaiga bazilika, 3 ķiploka daiviņas, 30 g apceptu notīrītu saulespuķu sēklu, 125 ml olīveļļas, 1 ēdamkarote aromatizēta etiķa, sāls, pipari.

Apmēram trešo daļu siera sarīvē un noliek atsevišķi. Pārējo sieru un tomātus sagriež šķēlītēs un kārtu traukos (katru porciju atsevišķi). Dažas skaistākās bazilikas lapiņas norauj un noliek malā dekorēšanai, atlikušo baziliku sasmalcina. Sarīvēto sieru, olīveļļu, etiķi, saspiesto ķiploku, baziliku, saulespuķu sēklas, sāli un maltos piparus sakul viendabīgā masā un pārlej sakārtotajiem salātiem. Dekorē ar bazilikas lapiņām.

Puķkāposti ar arahisu (zemesriekstu jeb Ķīnas riekstu)

1 galviņa puķkāposta, 200 g salātu jogurta, 1 daiviņa ķiploka, pa tējkarotei ķimeņu sēklu un apceptu sinepju sēklu, 6 ēdamkarotes citronu sulas, 2 ēdamkarotes labas augu eļļas, 150 g arahisa, 2 sasmalcinātas izžāvētas asū piparu pākstis, 2 ēdamkarotes sasmalcinātu piparmētru lapiņu.

Puķkāpostu sadala ziedkopās un apvāra salītā ūdenī ar 1/2 glāzēm piena piede-

vu. Salātu jogurtam pievieno sasmalcinātu ķiploku, ķimenes, sinepju graudus, citronu sulu un augu eļļu, labi sakul, pieber sāli pēc garšas. Novārtos kāpostus nokāš, samaisa ar arahisa kodoliem, sajauc ar marinādi un liek uz porciju šķīvjiem. Pirms pasniegšanas pārber ar sasmalcināto aso piparu un piparmētru lapiņām.

Pupiņas ar silķi

8 silķu filejas gabaliņi (sālīti vai marinēti), 300 g pupiņu pākšu vai konservētu pupiņu, 2 sarkani, ne visai saldi āboli, 3 sīpoli, nedaudz diļļu lapiņu, 5 ēdamkarotes etiķa, 8 ēdamkarotes labas augu eļļas, sāls, pipari, cukurs pēc garšas.

Silķi sagriež mazos gabaliņos. Pupiņu pākstis sagriež apmēram 1 cm lielos gabaliņos un 8 minūtes apvāra, tad nokāš un aplej ar aukstu ūdeni. Konservētas pupiņas uzreiz ir gatavas lietošanai. Ābolus sagriež nelielos kubciņos. Sīpolus sagriež šķēlītēs un sadala atsevišķos aplīšos, dilles sīki sagriež. Visas salātu sastāvdaļas kārtu porciju traukos. Sajauc etiķi, augu eļļu, sāli, piparus un cukuru, pārlej salātiem.

Vistas gaļa ar ananasu

2 vistu krūtiņas, 500 ml dārzeņu bul-

jona, 1 ananass, 1 neliela salātu galviņa, saišķītis lociņu, 150 g ne visai trekna krējuma, 50 g majonēzes, 1 ēdamkarote etiķa, 1 tējkarote malta karija, 1 tējkarote medus, sāls, pipari.

Vistas gaļu vāra dārzeņu buljonā, atdzesē un sagriež nelielos gabaliņos. Ananasa mīkstumu sagriež paplānās šķēlītēs. Sakul krējumu, majonēzi, etiķi, kariju un medu, pēc garšas pievieno sāli un maltos piparus. Salātu lapiņas liek uz porciju traukiem, virsū kārtu vistas gaļu un ananasa gabaliņus, pārlej ar sagatavoto mērci. Lociņus smalki sagriež un pārber sagatavotajiem salātiem.

Krabju nūjiņas ar citronu

500 g krabju nūjiņu, 3 kātu selerijas, 2 citroni, 6 ēdamkarotes olīveļļas, sāls, pipari, cukurs pēc garšas, nedaudz svaigu estragona lapiņu.

Krabju nūjiņas un seleriju kātus sagriež nelielos gabaliņos. Vienu citronu sagriež plānās šķēlītēs, no otra norīvē miziņu, bet no mīkstuma izspiež sulu. Samaisa citrona sulu, norīvēto miziņu un eļļu, pievieno sāli, piparus, cukuru. Uz porciju traukiem liek krabju nūjiņas, seleriju gabaliņus un citrona šķēlītes, pārlej ar mērci, pārkausa ar smalki sagrieztu estragonu. Labu apetīti!